BIO

Belgian Investment Company
for Developing Countries

INVESTEREN IN ONTWIKKELING

JAARVERSLAG 2017

BIO PERSONEEL

Luuk Zonneveld
CEO

INTERNE AUDITOR
Vincent Lheureux

DEVELOPMENT & SUSTAINABILITY EN MSME SUPPORT FUND
Development & Sustainability Manager
Pierre Harkay

INVESTMENTS
Chief Investment Officer
Carole Maman

- Private Equity
- Financial Institutions
- Enterprises
- Infrastructure

RISK MANAGEMENT & PORTFOLIO MONITORING
Chief Risk Management & Portfolio Monitoring Officer
Denis Pomikala

- Special Operations
- Portfolio Monitoring

LEGAL
Chief Legal Officer
Yumi Charbonneau

CORPORATE AFFAIRS
Chief Operating Officer
Sebastiaan de Vries

- Finance
- Human Resources
- Communication
- Office Management - ICT

Wat is BIO? Wat maakt ons bijzonder? Wij zijn

IMPACT-INVESTEERDERS

met een ondernemers-gerichte aanpak van ontwikkeling

KLANT GERICHT

focus op de ondernemer, de klant, het project, de verbetering van milieu- en sociale resultaten

EEN *DEVELOPMENT FINANCE INSTITUTION* (DFI) COMPLEMENTAIR AAN ANDERE DFI's

Focus op investeringen in kmo's – rechtstreeks & onrechtstreeks (vanaf 1 miljoen euro)

Meertalig en multicultureel (10 nationaliteiten)

Eenvoudig en snel besluitvormingsproces

Goede kennis van Centraal-Afrika

AANVULLEND OP PRIVÉ-INVESTEERDERS

Focus op kmo's

Lange-termijn-investeringen (5-15 jaar)

Technische assistentie

Expertise in het beoordelen/ beheren van een groter structureel risico in ontwikkelingslanden

Focus op ontwikkelingseffecten met behoordelijk rendement

Uitstaande investeringen einde 2017 (Bedragen in M€)

		AFRIKA	AZIË	LAC	MULTI	TOTAAL	EQUITY	LENING
Financiële instellingen	MFI	€ 11,2	€ 22,3	€ 19,8	€ 17,0	€ 70,2		
	Commerciële banken	€ 60,4	€ 1,8	€ 41,4	€ -	€ 103,6		
	NBFI	€ 6,9	€ 11,3	€ 7,8	€ 7,1	€ 33,1		
	SUBTOTAAL	**€ 78,5**	**€ 35,3**	**€ 69,1**	**€ 24,1**	**€ 206,9**	**31,6%**	**68,4%**
Fondsen	MFI	€ 11,6	€ 0,2	€ 3,9	€ 2,5	€ 18,2		
	KMO	€ 29,2	€ 12,2	€ 5,7	€ 5,2	€ 52,2		
	Infra	€ 8,6	€ 14,9	€ -	€ -	€ 23,6		
	SUBTOTAAL	**€ 49,5**	**€ 27,3**	**€ 9,6**	**€ 7,6**	**€ 94,0**	**81,0%**	**19,0%**
Ondernemingen	Agri	€ 29,5	€ 6,4	€ 1,2	€ -	€ 37,0		
	Gezondheid & Onderwijs	€ 2,4	€ -	€ -	€ -	€ 2,4		
	ICT	€ 0,1	€ -	€ -	€ -	€ 0,1		
	Kleinschalige Infra	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
	Productie & diensten	€ 7,3	€ -	€ -	€ -	€ 7,3		
	Olie, gas, mijnbouw & chemie	€ 11,6	€ -	€ -	€ -	€ 11,6		
	SUBTOTAL	**€ 50,8**	**€ 6,4**	**€ 1,2**	**€ -**	**€ 58,4**	**1,5%**	**98,5%**
Infrastructuur	Energie	€ 52,3	€ 33,1	€ 20,4	€ -	€ 105,8		
	Telecom	€ -	€ 11,2	€ -	€ -	€ 11,2		
	Transport & Logistiek	€ 7,7	€ 1,7	€ -	€ -	€ 9,4		
	SUBTOTAAL	**€ 60,0**	**€ 46,0**	**€ 20,4**	**€ -**	**€ 126,4**	**2,4%**	**97,6%**
TOTAL		**€ 238,8**	**€ 114,9**	**€ 100,2**	**€ 31,7**	**€ 485,6**	**29,9%**	**70,1%**

Totaal Netto verbintenissen & Uitstaande investeringen aan het eind van 2008-2017 (bedragen in M €)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Netto verbintenissen	**Total**	**€ 172,9**	**€ 261,4**	**€ 331,1**	**€ 397,7**	**€ 459,3**	**€ 547,6**	**€ 586,7**	**€ 619,7**	**€ 692,1**	**€ 712,9**
	Fin Inst	€ 85,8	€ 91,0	€ 123,1	€ 157,6	€ 193,8	€ 236,5	€ 238,9	€ 248,3	€ 257,9	€ 263,7
	Fondsen	€ 69,8	€ 93,2	€ 113,4	€ 139,0	€ 133,7	€ 137,2	€ 139,2	€ 156,6	€ 168,3	€ 201,2
	Ondern.	€ 17,3	€ 77,3	€ 45,7	€ 59,6	€ 63,1	€ 67,7	€ 70,7	€ 70,4	€ 79,6	€ 67,3
	Infra	-	-	€ 48,9	€ 41,5	€ 68,6	€ 106,2	€ 137,9	€ 144,4	€ 186,2	€ 180,7
Uitstaand	**Total**	**€ 120,4**	**€ 138,3**	**€ 179,7**	**€ 220,7**	**€ 283,1**	**€ 373,9**	**€ 411,4**	**€ 414,3**	**€ 463,2**	**€ 485,6**
	Fin Inst	€ 67,9	€ 75,6	€ 95,2	€ 119,3	€ 152,9	€ 195,9	€ 182,0	€ 195,3	€ 214,0	€ 206,9
	Fondsen	€ 41,1	€ 44,2	€ 48,7	€ 56,3	€ 62,4	€ 77,8	€ 81,5	€ 88,3	€ 96,1	€ 94,0
	Ondern.	€ 11,4	€ 18,5	€ 22,5	€ 23,6	€ 38,5	€ 49,0	€ 51,6	€ 46,0	€ 54,0	€ 58,4
	Infra	-	-	€ 13,2	€ 21,5	€ 29,3	€ 51,3	€ 96,3	€ 84,7	€ 99,2	€ 126,4

Woordenlijst

BIO Ontwikkelingsdoelstellingen

LOKALE ECONOMISCHE GROEI: bijdragen aan jobcreatie, groei van kmo's en invoer/uitvoereffecten

CONSOLIDATIE/INNOVATIE PROVÉSECTOR: Nieuwe knowhow of technologie het land binnen brengen; consolideren of structureren van de lokale markt door het creëren van leveranciers- en afnemersrelaties tussen bedrijven; bijdragen aan het creëren van nieuwe soorten instellingen of de beschikbaarheid van nieuwe of verbeterde producten

FINANCIËLE INCLUSIE: Leveren van financiële, krediet-, spaar-, betalings-, transfer- en verzekeringsdiensten aan financieel buitengesloten segmenten van de bevolking, waaronder micro-ondernemers

VOEDSELZEKERHEID & PLATTELANDSONTWIKKELING: Verbeteren van de economische kansen voor kleine boeren, creëren van formele werkgelegenheid in plattelandsgebieden en bijdragen tot de beschikbaarheid van voedsel op de lokale markten

TOEGANG TOT BASISVOORZIENINGEN EN -GOEDEREN: Toegang verschaffen tot basisvoorzieningen en -goederen voor de bevolking. Daaronder vallen energie, huisvesting, water, gezondheid, onderwijs en communicatie, maar niet voedsel en financiële diensten, die vallen onder doelstellingen 3 & 4

STRIJD TEGEN KLIMAATVERANDERING & BEHOUD VAN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN: verbeteren van de energie-efficiëntie en creëren van een aanbod en toegang tot hernieuwbare energie; behouden van natuurlijke hulpbronnen, in het bijzonder bossen en water

BEVORDERING VAN ESG *BEST PRACTICES*: Bieden van kansen om standaarden te verbeteren; of, als het bedrijf waarin wordt geïnvesteerd al over uitstekende praktijken beschikt, die onder de aandacht brengen bij haar sectorgenoten

GENDER: de positie van vrouwen versterken en zakelijke kansen voor hen creëren

Succescriteria van DFI's

ADDITIONALITEIT: Investeren in gebieden, sectoren en segmenten met een gebrek aan voorzieningen

KATALYSATOREFFECT: Als eerste actief zijn in onderontwikkelde sectoren, andere investeerders mobiliseren

PROJECTDUURZAAMHEID: Duurzame en groeiende bronnen van belastinginkomsten voor overheden genereren, hoge sociale, milieu- en *governance*-normen promoten

Duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals)

1. **GEEN ARMOEDE:** Armoede in alle vormen, overal uitroeien
2. **GEEN HONGER:** Een einde maken aan honger, voedselveiligheid en betere voeding garanderen en duurzame landbouw promoten
3. **GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN:** Een gezond leven waarborgen en welzijn voor iedereen op elke leeftijd promoten
4. **ONDERWIJSKWALITEIT:** Inclusief en rechtvaardig kwalitatief onderwijs waarborgen en kansen voor levenslang leren promoten voor iedereen
5. **GENDERGELIJKHEID:** Gendergelijkheid realiseren en alle vrouwen en meisjes mondiger maken
6. **SCHOON WATER EN HYGIËNE:** Toezien op de beschikbaarheid en het duurzame beheer van water en hygiëne voor iedereen
7. **BETAALBARE EN SCHONE ENERGIE:** Toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen garanderen
8. **WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI:** Promoten van een gestage, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen
9. **INDUSTRIE, INNOVATIE EN INFRASTRUCTUUR:** Bouwen van een veerkrachtige infrastructuur, promoten van een inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleren van innovatie
10. **MINDER ONGELIJKHEID:** Verminderen van inkomensongelijkheid binnen en tussen landen
11. **DUURZAME STEDEN EN GEMEENSCHAPPEN:** Steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam maken
12. **VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE:** Waarborgen van duurzame consumptie- en productiepatronen
13. **KLIMAATACTIE:** Dringend actie ondernemen om klimaatverandering en de gevolgen ervan tegen te gaan door de uitstoot te reguleren en ontwikkelingen op het vlak van hernieuwbare energie te promoten
14. **ONDERWATERLEVEN:** Behouden en duurzaam gebruikmaken van de oceanen, zeeën en mariene rijkdommen met het oog op een duurzame ontwikkeling
15. **LEVEN OP HET LAND:** Beschermen, herstellen en promoten van een duurzaam gebruik van ecosystemen op het land, duurzaam beheren van bossen, woestijnvorming bestrijden, bodemdegradatie stoppen en terugdringen, en biodiversiteitsverlies een halt toeroepen
16. **VREDE, RECHTVAARDIGHEID EN STERKE INSTELLINGEN:** Promoten van vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op een duurzame ontwikkeling, garanderen van rechtvaardigheid voor iedereen en opbouwen van efficiënte, verantwoordelijke en inclusieve instellingen op alle niveaus
17. **SAMENWERKINGSVERBANDEN VOOR DE DOELSTELLINGEN:** De uitvoeringsmiddelen versterken en het wereldwijde samenwerkingsverband voor duurzame ontwikkeling nieuw leven inblazen

AFD	Agence française de développement
BDG	BIO Development Goals (BIO's Ontwikkelingsdoelstellingen)
BIO	Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden
$CO_{2\,eq}$	CO_2 equivalent
D4D	Digital for Development
DFI	Development Finance Institution (ontwikkelingsfinancieringinstelling)
EDFI	European Development Finance Institution
ESG	Environment, Social & Governance (Milieu, Sociaal en Governance)
FMO	Nederlandse DFI
GHG	Greenhouse Gas (broeikasgas)
IFC	International Finance Corporation
LAC	Latijns-Amerika en Caraïbische regio
MOL	Minst Ontwikkeld Land
MENA	Midden-Oosten en Noord-Afrika
MFI	microfinancieringsinstelling
Mkmo	Micro-, Kleine en Middelgrote Ondernemingen
MSME SF	MSME Support Fund
NBFI	Niet-bancaire Financiële Instelling
Netto verbintenis	Totaal aan investeringsuitgaven waartoe men zich op een toekomstig tijdstip verbindt
Ngo	Niet-Gouvernementele Organisatie
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OFC	Offshore Financial Centre
Uitstaande Investering	Deel van de investering die nog niet werd terugbetaald
PE	Private Equity
SDG	Sustainable Development Goal (Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling)
Kmo	Kleine en Middelgrote Ondernemingen
TA	Technische Assistentie
VC	Venture Capital (risicokapitaal)
VC	Venture Capital

Missie

Bijdragen aan economische groei en het uitroeien van armoede door de ontwikkeling van de privésector (PSD) op groeimarkten te ondersteunen binnen het kader van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals - SDG's) – met als hoofddoelstelling SDG1 - Geen armoede, en met een specifieke focus op:

SDG 7	Schone en betaalbare energie
SDG 8	Waardig werk en economische groei
SDG 9	Industrie, innovatie en infrastructuur
SDG 10	Vermindering van ongelijkheden

door middel van investeringen met een gezond financieel rendement en duurzame ontwikkelingseffecten en via capaciteitsontwikkeling (technische assistentie & haalbaarheidsstudies).

Onze waarden

EEN OPEN GEEST

Wij staan open voor de wereld, voor nieuwe projecten en ideeën en wij waarderen diversiteit

VERANTWOORDELIJKHEID

Wij willen rekenschap afleggen voor alles wat we doen, houden ons woord en leveren uitmuntendheid af.

VASTBERADENHEID

We streven ernaar onze ambities te verwezenlijken, stellen vernieuwende oplossingen voor en durvend doortastend op te treden en initiatief te nemen

DUURZAAMHEID

Wij willen waarde creëren die door al onze stakeholders wordt gedeeld, een samenwerking op lange termijn ontwikkelen en duurzame resultaten genereren.

RESPONSIBILITY

"Wij willen rekenschap afleggen voor alles wat we doen, houden ons woord en leveren uitmuntendheid af".

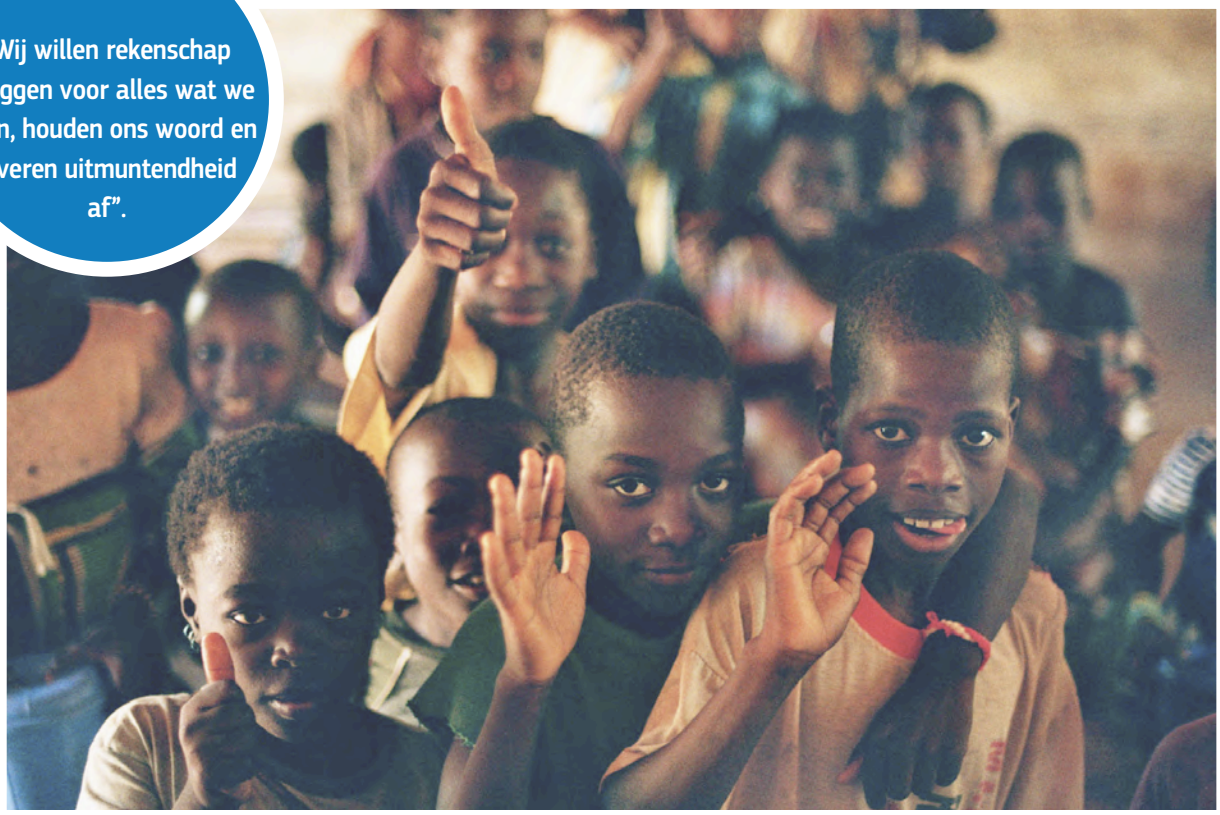

Table of Contents

Voorwoord / 3
Inleiding door de CEO / 4
Ontwikkelingsfinanciering /6
BIO's Globale Portfolio /7
Fondsen /8
Financiële instellingen /10
Ondernemingen /12
Infrastructuur /14
MSME Support Fund /16
Projecten ondertekend in 2017 /18
Sustainable Development Goals /20
Climate Change Task Force /21
Meten van impact /22
Agricultural Task Force /23
Externe evaluatie /24
Beëindigde investeringen /30
Financieel verslag /32
Bestuur /34
Wat kan BIO voor u doen? /36

Duurzame ontwikkeling vraagt om radicale innovatie

Vice-eersteminister en minister van ontwikkelingssamenwerking en Digitale Agenda

Voorwoord door Alexander De Croo

De digitale revolutie raast als een wervelwind door onze maatschappij en onze economie. Big data, het permanent in verbinding staan van mensen en machines en verregaande automatisering stellen bestaande ondernemingsmodellen in vraag en transformeren onze socio-economische structuren zo fundamenteel dat we kunnen spreken van een vierde Industriële Revolutie.

De digitale revolutie raast als een wervelwind door onze maatschappij en onze economie. Big data, het permanent in verbinding staan van mensen en machines en verregaande automatisering stellen bestaande ondernemingsmodellen in vraag en transformeren onze socio-economische structuren zo fundamenteel dat we kunnen spreken van een vierde Industriële Revolutie.

BIO has clearly understood the role of D4D as a catalyst for development. For example, last year it invested five million dollars in Ventureast II, an Indian fund that invests in SMEs so they can successfully make the digital turnaround. By investing in Ventureast, BIO promotes essential elements of sustainable development: strong local entrepreneurship and inclusive and sustainable economic growth.

Technology can save the world. For this, we cannot just depend on the Googles and the Teslas of this world, but also - and maybe even above all – on creative local entrepreneurship. As it happens, stimulating the latter is one of the strengths of BIO!

BIO heeft de rol van D4D als katalysator voor ontwikkeling duidelijk begrepen. Zo investeerde ze vorig jaar vijf miljoen dollar in Ventureast II, een Indisch fund dat investeert in kmo's en meer bepaald in hun digitale ommekeer. Met de investering in Ventureast ondersteunt BIO cruciale elementen van duurzame ontwikkeling: sterk lokaal ondernemerschap en inclusieve en duurzame economische groei.

Technologie kan de wereld redden. Daarvoor mogen we niet enkel afhangen van de Googles en Tesla's van deze wereld, maar ook – en misschien zelfs vóór alles – van creatief lokaal ondernemerschap. Het stimuleren hiervan is precies een van de sterktes van BIO!

Focus op digitalisering

Begin 2016 lanceerde BIO een Digital for Development Task Force (D4D TF), die de mogelijkheden nagaat om BIO's toekomstige en huidige klanten te ondersteunen bij het ontwikkelen en implementeren van digitale technologieën, zodat BIO's impact nog kan worden vergroot. Algemeen wordt erkend dat projecten rond digitalisering zoals Fin-Techs, mobiele connectiviteit en slimme infrastructuur een belangrijke katalysator zijn voor de versterking van de privésector. Dat geldt ook voor de omvorming van bestaande bedrijven via capaciteitsopbouw gericht op digitalisering. Hoewel de investeringsbehoefte op vlak van digitech in veel ontwikkelingslanden nog steeds risicokapitaal is, wordt de sector stilaan volwassen en worden BIO's investeringsinstrumenten voor vroege groei steeds relevanter.

Elektriciteit voor iedereen

Inleiding door de CEO
LUUK ZONNEVELD

Eind februari schommelt de temperatuur in het bruisende Dakar nog rond een aangename 20 graden, maar zodra je noordoostelijk de stad uitrijdt en in de Senegalese Sahel terechtkomt, wordt het onder de verblindende, brandende zon algauw snikheet. Ideale omstandigheden voor de grootste zonnecentrale van het land. Ik rijd er heen samen met de Belgische Eerste minister Charles Michel en Vice-eersteminister en minister voor Ontwikkelingssamenwerking Alexander De Croo. Wanneer we het asfalt verlaten en een zandpad afrijden, zien we vanuit de verte duizenden zonnepanelen. Met hun oppervlakte van 40 hectaren zien ze eruit als donkerblauwe golven, zwevend op ongeveer een meter boven het zand van de Sahel. Welkom bij Ten Marina Ndakhar, ingehuldigd begin 2018. Hier wordt twintig megawatt schone groene energie geproduceerd, genoeg om meer dan 35 duizend families op het Senegalese platteland van elektriciteit te voorzien. BIO droeg ongeveer één derde bij aan het budget van Ten Marina dat in totaal 43 miljoen euro bedroeg.

We zijn echt onder de indruk. Terwijl we worden rondgeleid door Ten Marina's manager, is het een bijna spookachtige ervaring om door de enorme elektriciteitscentrale te wandelen zonder ook maar iets te horen buiten het zachte geluid van een bries en de stemmen van kinderen uit een naburig dorp. Heel wat dorpelingen komen ons de hand schudden en ons vertellen hoe blij ze zijn met de zonnecentrale omdat meer dan honderd dorpelingen werden aangeworven voor de bouw van de centrale en ze nu voor de allereerste keer thuis elektriciteit hebben.

Elektriciteit lijkt zo vanzelfsprekend – maar wist u dat ongeveer 1,2 miljard mensen – inclusief een kwart van de bevolking in ontwikkelingslanden – geen toegang hebben tot deze basisvoorziening? Geen elektriciteit, dat betekent dat kinderen 's avonds geen licht hebben om te studeren – of dat de familie een klein fortuin moet spenderen aan kaarsen of wat lampolie. Het betekent dat het onmogelijk is voedsel koel te houden, dat bedrijven geen elektrische toestellen kunnen aansluiten, dat er geen internet is, geen venster op de wereld – dat men veroordeeld is tot een leven dat mensen in de geïndustrialiseerde wereld zich nauwelijks kunnen voorstellen.

Het dient te worden erkend dat in de voorbije twee decennia aanzienlijke investeringen werden gedaan door nationale regeringen, de Wereldbank en andere donoren, door ontwikkelingsbanken en privé-investeerders, wat voor een stijging heeft gezorgd van het wereldwijde elektrificatiepercentage van 75 naar 85 procent. Dit gebeurde in de eerste plaats door het bouwen van met fossiele brandstoffen gestookte energiecentrales en door mensen en bedrijven in de steden aan te sluiten op het netwerk. Het aanleggen van zo'n energienetwerken in plattelandsgebieden is echter zeer duur, om nog maar te zwijgen van de rampzalige gevolgen van fossiele energieproductie op het klimaat. Op het platteland leven de meeste mensen nog steeds in het donker – een humanitair schandaal in mijn ogen.

Gelukkig is er een oplossing op komst: zonne-energie, meestal off-grid. Dankzij een daling van 99 procent van de prijs van een zonnepaneel sinds de jaren 1970 en een recente drastische daling van de batterijprijzen, maar ook dankzij promoties door overheden en honderden ingenieuze startups, is het vandaag mogelijk om door zon opgewekte elektriciteit te voorzien op de meest afgelegen plekken ter wereld, aan een lagere prijs dan fossiele energie – en zelfs tienmaal goedkoper dan die van lampolie. Een paar zonnepanelen, een kleine controller en een batterij zorgen ervoor dat elektriciteit voorhanden is en dat mensen kunnen betalen met hun mobiele telefoon.

Een belangrijke hindernis voor deze revolutie door zonne-energie is investeringskapitaal. On-grid zonne-energie vereist aanzienlijke initiële investeringen met terugbetalingsperiodes van soms twee decennia. ►

161 M €
of new commitments

BELANGRIJKSTE REALISATIES VAN 2017

Beslissing tot 27 nieuwe investeringen voor een totaal van 166 miljoen euro, onder andere

- Deelname in een Maghrebijnse microfinancieringsinstelling die kapitaal biedt aan meer dan tienduizend vrouwen en jongeren voor het oprichten en ontwikkelen van micro-ondernemingen.
- Deelname in een fonds dat investeert in projecten in Afrika die duurzaam bosbeheer combineren met het bieden van jobs en inkomen aan tienduizenden mensen die in en rond de bossen wonen.
- Deelname in een fonds dat haar investees de kans geeft micro-verzekeringen te bieden aan mensen met een laag inkomen in Zuidoost-Azië.
- Vier investeringen om 494 duizend mensen van hernieuwbare energie te voorzien en zo per jaar 181.600 ton CO2 eq uitstoot van broeikasgassen te vermijden..

Opvolging van 145 miljoen euro uitstaande leningen, persoonlijke betrokkenheid in onze 340 miljoen euro kapitaalinvesteringen om ze te doen slagen

7 toelagen van in totaal 1 miljoen euro aan nieuwe projecten van onze klanten rond capaciteitsopbouw en technische assistentie, en één subsidie voor investeringssteun

18 leningen werden volledig terugbetaald en voor 6 kapitaalinvesteringen werd een succesvolle uitstap gerealiseerd, nagenoeg alle betrokken ondernemingen waren voldoende versterkt om hun activiteit verder te zetten zonder verdere ondersteuning van BIO

Ontwikkeling van BIO's landbouwstrategie en verhogen van de pertinentie ervan voor kleine ondernemers

Toename van BIO's investeringskapitaal met 117 miljoen euro: 50 miljoen euro kapitaalinjectie door de Belgische staat en 67 miljoen euro netto kapitaalwinst dankzij de verkoop van ons aandeel in een Cambodjaanse microfinancieringsinstelling

Fondsenwerving voor een faciliteit voor institutionele privé-investeerders om te co-investeren in BIO's projecten

De meeste commerciële banken zijn niet happig op dergelijke lange-termijn-investeringen met hoog risico. En voor off-grid zonne-energie moeten de verdelers gefinancierd worden zodat zij systemen voor zonne-energie op krediet kunnen aanbieden aan de eindconsument via pay-as-you-go systemen. Op die manier kunnen huishoudens ze aankopen zelfs als ze niet genoeg contant geld hebben om de totale prijs in één keer te betalen.

Daarom hebben investeringen in zonne-energie, on-grid en off-grid, voor BIO hoge prioriteit gekregen. In 2017 besloten we om zo'n 40 miljoen euro te investeren in grootschalige zonnecentrales in Senegal, Uganda, El Salvador en de Dominicaanse Republiek, en ongeveer 5 miljoen dollar in een fonds dat start- en ontwikkelingskapitaal biedt aan startups en kleinschalige bedrijven die off-grid zonne-energie aanbieden aan huishoudens en micro-ondernemingen op het Afrikaanse platteland. Veel van deze jonge bedrijven creëren interessante jobs voor de Afrikaanse jeugd, verspreiden digitale technologieën over het hele continent en zorgen ervoor dat de arme plattelandsbevolking kan dromen over een betere toekomst.

Wij zijn trots dat we mogen meewerken aan het bieden van solar elektriciteit aan de mensen die het het meest nodig hebben. Ik zou graag iedereen willen bedanken die dit mogelijk maakt: onze publieke aandeelhouder, die ons investeringskapitaal rijkelijk heeft verhoogd, in het bijzonder voor de strijd tegen klimaatverandering; het personeel van BIO, voor hun engagement en enthousiasme; BIO's Raad van Bestuur, voor hun ondersteuning van onze innovatieve investeringsprojecten; en onze strategische partners – andere Development Finance Institutions, sponsors, fondsmanagers, ngo's, experts en vele anderen – voor hun medewerking en gezamenlijke vastberadenheid om echt iedereen op aarde elektriciteit te bieden.

Wat is ontwikkelingsfinanciering?

De privésector speelt een belangrijke rol op het vlak van jobcreatie, stimulatie van groei en bestrijding van armoede in landen met lage en middelhoge inkomens.

Jobcreatie is het belangrijkste middel waarmee de economische groei de armen vooruit heeft geholpen in landen die de afgelopen decennia aan extreme armoede zijn ontkomen. De doorslaggevende rol van de privésector en het privékapitaal wordt dan ook ten volle erkend in de nieuwe wereldwijde doelstellingen voor duurzame ontwikkeling die onze richtlijn zijn bij de strijd tegen armoede tot en met 2030.

BIO is een DFI, een instelling voor ontwikkelingsfinanciering (Development Finance Institution). Dat zijn door de overheid ondersteunde instellingen die investeren in projecten in de privésector in landen met lage en middelhoge inkomens, om zo jobcreatie en duurzame economische groei te bevorderen.

Investeringen in de privésector hebben tal van rechtstreekse en onrechtstreekse voordelen, zowel bottom-up als top-down: jobcreatie (rechtstreekse werkgelegenheid), wat vervolgens weer tot nieuwe banen leidt bij toeleverende of beleverde bedrijven (onrechtstreekse werkgelegenheid en uitbreiding van de productwaardeketen), grotere winst, wat op zijn beurt leidt tot hogere overheidsinkomsten; verbeterde standaarden op vlak van milieu, maatschappij en governance, die als voorbeeld kunnen dienen in de regio; toegang tot elementaire publieke goederen en diensten, vaak gekoppeld aan een verbetering van de lokale infrastructuur.

Aan de basis van DFI-investeringen liggen drie succescriteria:

	DFI-BENADERING	WAT BETEKENT HET?	HOE WERKT HET?
Additionaliteit	*Gaan waar andere investeerders niet komen*	Investeren in kwetsbare gebieden, sectoren en segmenten, bv. • MOL's, Afrika, (post-)conflictstaten • Financiële sector, agro-industrie, enz. • Kmo's	De lange-termijn-benadering biedt DFI's de kans om te investeren in segmenten met een hoger risico in ontwikkelingslanden.
Katalysator effect	*De weg banen zodat anderen kunnen volgen*	Andere investeerders tonen hoe ze moeten investeren in risicovolle omgevingen Als eerste actief zijn in onderontwikkelde sectoren Andere investeerders mobiliseren	De expertise van DFI's en de door hen opgelegde standaarden en gedeelde kennis stellen anderen in staat te investeren in ontwikkelingslanden.
Duurzaamheid van het project	*Verminderen van de afhankelijkheid van hulp*	Genereren van duurzame en toenemende bronnen van belastinginkomsten voor overheden Promoten van hoge ESG-normen	Helpen om duurzame bronnen van belastinginkomsten voor lokale overheden te genereren Fungeren als kanaal voor de implementatie van een verantwoord beleid

Groeiende interesse in hernieuwbare energie

Globaal portfolio

De helft van onze recent goedgekeurde investeringen situeren zich in Afrika; daarnaast is er een significante toename van nieuwe investeringen in hernieuwbare energie (40 procent van de nieuwe goedkeuringen). Dit zijn de meest opvallende aspecten van onze activiteiten in 2017.

In 2017 keurde BIO ongeveer 160 miljoen euro investeringen goed in 27 projecten, wat onze totale netto verbintenis op 712,9 miljoen bracht. 2017 was een jaar van consolidatie, waarin BIO's team haar expertise, in het bijzonder in kapitaalinvesteringen en in hernieuwbare energie, kon uitbreiden.

Eén van de belangrijkste feiten van het jaar was de verkoop van ons aandeel in de Cambodjaanse microfinancieringsinstelling Prasac, aan Lanka Orix en de Bank of East Asia. Die verkoop was het eindpunt van een opmerkelijk decennium van groei, waarbij de instelling geleidelijk een leidende rol is beginnen opnemen in het opzetten van normen voor microfinanciering en het bieden van financiële diensten aan de Cambodjaanse bevolking in stedelijk en plattelandsgebied.

Een andere belangrijke realisatie is onze deelname in het kapitaal van de Tunesische microfinancieringsinstelling Enda – goedgekeurd in 2017 en afgerond in 2018. Sinds haar oprichting zo'n 15 jaar geleden heeft Enda de weg geëffend voor microfinanciering en financiële inclusie van vrouwen in Tunesië. Deze aanzienlijke kapitaaltoename zal Enda de mogelijkheid bieden haar diensten verder uit te breiden.

Een interessante evolutie op de markt is de significante groei van de hernieuwbare-energiesector, in het bijzonder die van zonne-energie.

In de off-grid sector zien we de verspreiding van solar home systems (SHS) die huishoudens toegang geven tot basiselektriciteit: verlichting, opladen van telefoons, aansluiten van koelkast en tv. Dankzij de mobiele technologie kunnen de meer conventionele vormen van elektriciteitsdistributie worden omzeild. In 2017 besliste BIO om deel te nemen aan de off-grid hernieuwbare-energiesector via investeringen in twee fondsen, die financiering bieden aan lokale bedrijven die mensen en kmo's in Afrika en Azië van dergelijke energie voorzien.

Onze activiteiten vertonen nog steeds een evenwicht tussen enerzijds grotere investeringen, uitgevoerd in nauwe samenwerking met onze Europese tegenhangers, en anderzijds meer uitdagende en innovatieve projecten die de volledige toewijding en expertise vragen van BIO's team.

Eén van deze projecten was de lancering van Five, een "evergreen" investeringsinstelling die investeert in financiële instellingen die micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in Afrika ondersteunen. Dit project is een primeur voor de Afrikaanse fondsensector. BIO speelde een cruciale rol samen met FMO, die net als BIO hoopt om bij andere DFI's en private impact-investeerders interesse te wekken voor dit initiatief.

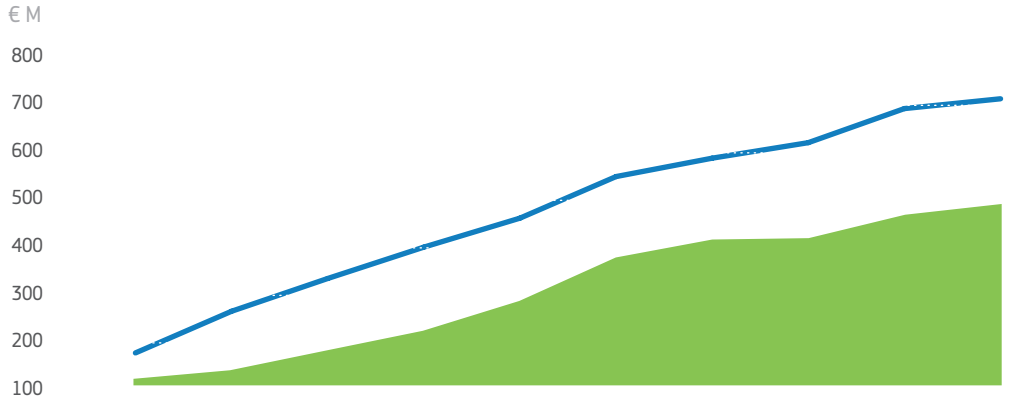

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UITSTAAND BEDRAG	€ 120,4	€ 138,3	€ 179,7	€ 220,7	€ 283,1	€ 373,9	€ 411,4	€ 414,3	€ 463,2	€ 485,6
NETTO VERBINTENISSEN	€ 172,9	€ 261,4	€ 331,1	€ 397,7	€ 459,3	€ 547,6	€ 586,7	€ 619,7	€ 692,1	€ 712,9

Voelbare impact in plattelandsgebieden

Sarath Naru, oprichter en managing partner van Ventureast

Mijn persoonlijke motivatie om een onderneming op te richten was om kmo's te ontwikkelen in gebieden waar ze een maximale impact zouden hebben op mensen en business leadership. Vandaag is er wel een grote hoeveelheid risicokapitaal, maar onvoldoende oplossingen die tegemoetkomen aan de behoeften van plattelandsgebieden en kleine ondernemingen. Het feit dat deze problemen worden ervaren door een meerderheid van de bedrijven in India, en de mogelijkheid een van de weinige ondernemingen te zijn die deze problemen weten aan te pakken, blijft me motiveren.

Ondernemers zijn beslist meer professioneel geworden dan toen we startten; in feite is het hele commerciële ecosysteem in India aanzienlijk tot rijping gekomen de voorbije twintig jaar. Dat gezegd zijnde is India misschien nog steeds de moeilijkste economie ter wereld om een onderneming snel tot ontwikkeling te laten komen. Om die reden was het rendement voor investeerders van risicokapitaal (venture capital) en VC-fondsen trager in vergelijking met andere wereldmarkten. Het feit dat je als investeerder in India geduldig moet zijn, geeft ons de mogelijkheid een geheel nieuw model voor economische ontwikkeling te creëren, in plaats van gewoon een model te volgen dat werkt in andere landen. De businessmodellen in de VS of in China, die eerder neigen naar een winner-takes-all-markt, lijken in India te evolueren naar een nieuw model, waar er niet één maar meerdere winnaars zijn, en zij zullen de Indische economie transformeren.

Met ons fonds zoeken we ondernemingen die een oplossing bieden voor een significant probleem, met het oog op de behoeften van de 'onderbediende markten'. Ondernemingen die technologie gebruiken als een onderscheidende factor en niet enkel als een instrument.

De impact van het Ventureast-fonds zal rechtstreeks voelbaar zijn bij klanten en kleine ondernemingen in rurale en semi-verstedelijkte gebieden, en het is goed mogelijk dat zich een opbouwend groeimodel ontwikkelt dat evolueert naar meer 'waar voor je geld' op vlak van impact.

Ventureast Proactive Fund II

Van ervaren ondernemers winnaars maken

Ventureast Proactive Fund II is een Indisch Venture Capital fund dat zich specialiseert in het bieden van startkapitaal aan startende ondernemingen in de technologiesector. Het fonds wil investeren in ondernemingen die tegemoetkomen aan de behoeften van de onderbediende rurale en semi-verstedelijkte markten. Het ontwikkelt kerntechnologie-producten en op technologie gebaseerde diensten gericht op zowel Indische als internationale markten. Eind 2017 had het geïnvesteerd in zeven ondernemingen in diverse digitale sectoren zoals FinTech, HealthTech, EdTech en Transport & LogisticsTech.

Het fonds is de opvolger van het Ventureast Proactive Fund I dat afsloot in 2008 en investeerde in 18 projecten in de technologie-, consumenten- en infrastructuursector.

Feiten & cijfers

Sector	Investerinsbedrijven & fondsen	Subsector	Kmo-fonds
Regio	India, Azië		
Instrument	Kapitaal	Bedrag	$ 5 M

Ontwikkelingsimpact

Ventureast II draagt bij tot de duurzame groei van het Indische ecosysteem rond risicokapitaal (venture capital)

Het fonds speelt een belangrijke rol in het dichten van de financiële kloof voor veelbelovende businessmodellen die nog over onvoldoende cash flow beschikken. Het versterkt ondernemerschap en innovatie en ontwikkelt een digitale economie.

Indus OS, een bedrijf waar het fonds in investeert, werkt momenteel in 12 hoofdtalen, waardoor de vele Indische inwoners die geen Engels spreken en voor de eerste keer een smartphone te gebruiken, de taalbarrière kunnen omzeilen. Binnen de 18 maanden na lancering telt het systeem al 10 miljoen gebruikers. Een ander voorbeeld is eKincare/Celes dat online gezondheidszorg aanbiedt via mobiele toepassingen. eKincare richt zich hoofdzakelijk op vrouwen, het meest verwaarloosde segment van de Indische bevolking.

Andere portfoliobedrijven zullen wellicht een positieve impact hebben op het milieu, zoals Zipgo, dat gebruikers via een mobiele applicatie de mogelijkheid biedt een plaats te reserveren op het openbaar vervoer, inclusief real-time info en lage prijzen. Zipgo vervoerde al 11.000 klanten over 21 miljoen kilometer en vermeed op die manier bijna 4000 ton CO_2.

Teams die standaarden kunnen verbeteren

Investeren in fondsen

Investering in fondsen is centraal in BIO's strategie om een gediversifieerd portfolio op te bouwen.

Diversificatie op vlak van sectoren, geografie en fases van de ondernemingen waarin geïnvesteerd wordt; daar draait het bij investeringen in fondsen allemaal om. Daarnaast gaat het ook om het ondersteunen van sectoren die bijdragen aan economische groei en jobcreatie en het bereiken van meer en kleinere bedrijven.

Voor fondsmanagement selecteren wij actieve teams die een cruciale rol kunnen spelen in het verbeteren van de milieu-, sociale en governance-standaarden. Op dit moment heeft BIO verbintenissen van in totaal 59 miljoen euro in negen nieuwe fondsen. Eén van hen is Triple P SEA Financial Inclusion, een private equity-fonds dat investeert in verzekeringsfirma's en niet-bancaire financiële instellingen, voornamelijk in Indonesië, de Filippijnen, Vietnam, Thailand en Cambodja. Een ander nieuw fonds is SunFunder's Beyond The Grid Solar Fund, een schuldfonds dat leningen biedt aan solarbedrijven actief in de off-grid-sector vooral in Sub-Saharan Afrika.

PROJECTEN IN PORTFOLIO

REGIO'S

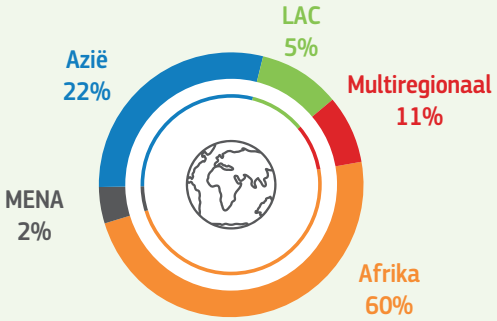

SECTOREN

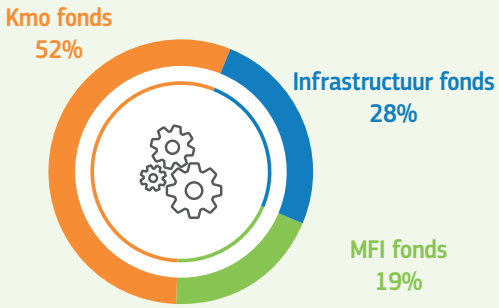

Mijn familie is mijn inspiratie

Julissa Rojas Flores (32), ondernemer en moeder van vier

Ik ben blij dat ik de moeilijke beslissing heb genomen mijn geld te investeren. Ik wil mijn gezin een stabiele toekomst bieden. Aangezien we nog steeds aan het groeien zijn heb ik voortdurend nieuw kapitaal nodig. Dat is waar Cooperativa Pacífico ons te hulp kwam.

Voor een vrouw is het moeilijk om leiding te geven als het gaat om het operationele deel van je zaak. In Peru hebben we nog steeds een machocultuur. Dat betekent dat de mecaniciens, die onze machines moeten repareren bijvoorbeeld, mijn bevelen niet graag opvolgen. Maar als het gaat om andere activiteiten zoals boekhouding, sales, marketing en financiën, is het veel gemakkelijker. Het is aanvaard om zo'n dingen te doen als vrouw.

Ik startte mijn bedrijf zeven jaar geleden met een vriend die ervaring had op dat vlak.

Nu hebben we twaalf werknemers en produceren kartonnen dozen voor schoenen, snacks en T-shirts bijvoorbeeld. Onze klanten zijn grote schoenfabrieken maar ook kleine ondernemers.

Toen ik begon, was ik bang dat mijn onderneming zou mislukken. Nu ben ik blij dat ik de moeilijke beslissing heb genomen mijn geld te investeren. Via Pacífico kreeg ik een lening voor de reparatie van mijn machines. En aangezien we nog steeds aan het groeien zijn, heb ik steeds toegang tot kapitaal wanneer ik cash nodig heb.

De instabiliteit van de regering zorgt de laatste tijd voor constante veranderingen in de wisselkoers en dat heeft zijn weerslag op onze omzet. We moeten ons materiaal aan een hogere prijs aankopen.

Ik heb vier kinderen. Het was een moeilijke beslissing om mijn eigen onderneming op te starten, want daardoor kon ik minder tijd doorbrengen met mijn gezin. Maar zijn zij mijn inspiratie. Ik zoek stabiliteit voor hen en werk hard zodat ik hen een opleiding kan geven.

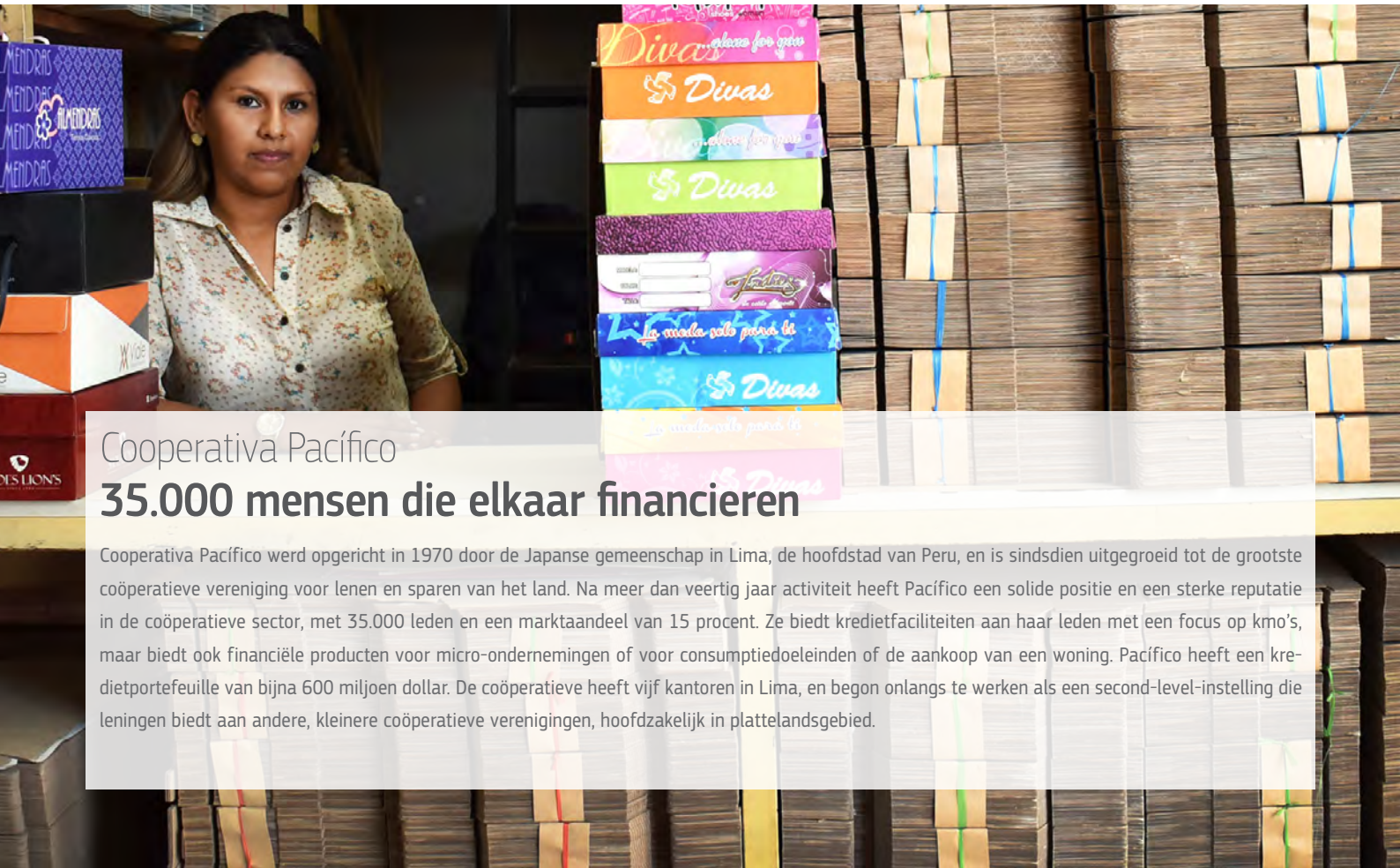

Cooperativa Pacífico

35.000 mensen die elkaar financieren

Cooperativa Pacífico werd opgericht in 1970 door de Japanse gemeenschap in Lima, de hoofdstad van Peru, en is sindsdien uitgegroeid tot de grootste coöperatieve vereniging voor lenen en sparen van het land. Na meer dan veertig jaar activiteit heeft Pacífico een solide positie en een sterke reputatie in de coöperatieve sector, met 35.000 leden en een marktaandeel van 15 procent. Ze biedt kredietfaciliteiten aan haar leden met een focus op kmo's, maar biedt ook financiële producten voor micro-ondernemingen of voor consumptiedoeleinden of de aankoop van een woning. Pacífico heeft een kredietportefeuille van bijna 600 miljoen dollar. De coöperatieve heeft vijf kantoren in Lima, en begon onlangs te werken als een second-level-instelling die leningen biedt aan andere, kleinere coöperatieve verenigingen, hoofdzakelijk in plattelandsgebied.

Feiten & cijfers

Sector	Financiële sector	Subsector	Coöperatieve
Regio	Peru, LAC		
Instrument	Lening	Bedrag	USD 10 M

Ontwikkelingsimpact

De belangrijkste doelstelling van Cooperativa Pacífico is toegang tot krediet creëren voor micro-ondernemingen en kmo's. Daarnaast worden BIO's middelen gebruikt om plattelands-coöperatieven en hun klanten te financieren, aangezien Pacífico zal optreden als een second-level-bank. Het kmo-segment heeft een sterke impact op de ontwikkeling van de lokale economie aangezien het zestig procent van Peru's totale bevolking tewerkstelt.

Pacífico biedt een alternatief voor traditionele bankdiensten waar klanten op een persoonlijkere manier benaderd kunnen worden en minder standaard-producten kunnen krijgen. Pacífico richt zich op mkmo's, hoofdzakelijk in stedelijke gebieden.

Strategische bijdrage aan lokale economische groei

Investeren in financiële instellingen

Een betere toegang tot financiering voor micro-, kleine en middelgrote ondernemingen. Dat is een van de belangrijkste doelen van BIO. Via een betere toegang tot financiële middelen wil BIO ondernemers sterker maken en bijdragen aan lokale economische groei.

Naast de hierboven vermelde financiering van Cooperativa Pacífico, keurde BIO in 2017 twee investeringsprojecten goed van leasingbedrijven in Guatemala en Sri Lanka, beiden gericht op de financiering van vaste activa voor mkmo's, zoals bijvoorbeeld voertuigen en machines.

Daarnaast breidden we onze financiering uit naar Ecobank-groep, een van de grootste bankgroepen in Afrika die aanwezig is in 36 Afrikaanse landen. Via deze investering ondersteunen we kleine en middelgrote ondernemingen in enkele van de meest bank-arme landen in Afrika.

In 2017 namen we deel aan de kapitaalverhoging van Annapurna Microfinance, een MFI actief op het Indische platteland. BIO is aandeelhouder van Annapurna Microfinance sinds 2015. BIO nam ook deel aan een kapitaalverhoging voor Banco Popular, een toonaangevende microfinancieringsbank in Honduras.

PROJECTEN IN PORTFOLIO

REGIO'S

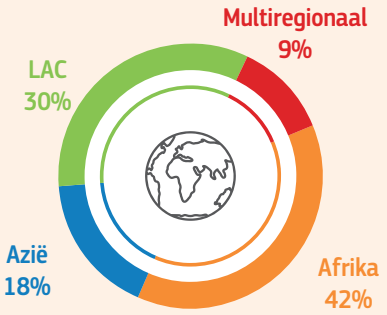

SECTOREN

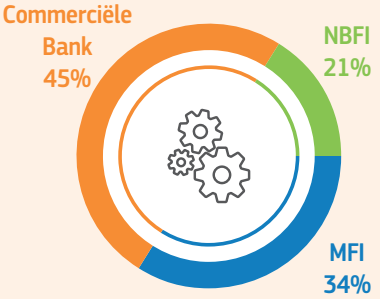

TYPES

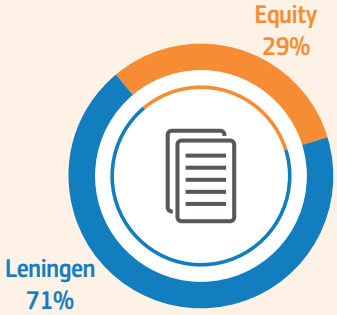

Het is een kwestie van volhouden, wilskracht en misschien een beetje geluk

Guy Van Kesteren, entrepreneur in Niger

Begin jaren 1960 startte mijn vader zijn eigen bedrijf in de pluimveesector in België. Al van in mijn studententijd ben ik gefascineerd door Afrika. Het werd een droom om daar ooit mijn eigen landbouwbedrijf te hebben.

Als student was ik gefascineerd door de Afrikaanse natuur en cultuur. Mijn internationale carrière begon in een groot textielbedrijf in Kinshasa als internal auditor. Ik droomde ervan om mijn eigen landbouwbedrijf te hebben in Afrika, en in 2014 startte ik een greenfield pluimveeproject in Niger voor de productie en verkoop van eieren in Niamey.

Onze eieren zijn een stabiele en betrouwbare voedselbron en zijn betaalbaar. Het geeft kinderen de kans gezond op te groeien, terwijl hun ouders toegang hebben tot goedkope en waardevolle voedingsmiddelen.

Wij zullen 55 tot 60 werknemers tewerkstellen en daarnaast kwaliteitsvol veevoeder produceren dat op dit moment geïmporteerd wordt uit buurlanden. Ook de leefomstandigheden van de kippen verliezen we niet uit het oog. Het klimaat in Niger is extreem warm en droog met temperaturen boven de 45 graden. Daarom zijn onze kippenhokken uitgerust met airconditioning.

Het project is even oud als mijn jongste zoon (4), wat me herinnert aan het geduld dat men moet hebben met een project van deze omvang. Wat mij betreft is het een kwestie van volhouden, wilskracht en misschien een beetje geluk.

Mijn vader richtte zijn eigen pluimveebedrijf op in België in het begin van de jaren 1960. Ik ben er zeker van dat hij heel trots zou zijn; als hij naar Congo reisde besteedde hij altijd veel tijd aan het bezoeken van boerderijen. Hij was altijd aan het zoeken naar mogelijkheden om te investeren.

Mijn kinderen waren enthousiast, maar voor de financiële contracten ondertekend waren, waren er momenten dat ze twijfelden. Aangezien mijn vrouw Nigerese is, is ze uiteraard heel trots; de boerderij die we aan het bouwen zijn is in Niger namelijk het grootste door zonne-energie aangedreven pluimveebedrijf.

Avi Niger

Verdubbeling van de eierproductie in Niger

ngeveer veertig miljoen eieren per jaar, dat is de huidige totale productiecapaciteit van Niger, het land in de Sahel waar zo'n 19 miljoen mensen wonen. Veertig miljoen eieren zal ook de jaarlijkse productiecapaciteit zijn van de eerste grote, state-of-the-art pluimveeboerderij van het land: Avi Niger.

De mest van de kippen zal als groeimiddel verdeeld worden onder lokale landbouwers. De boerderij zal worden aangedreven door zonnepanelen, wat significant bijdraagt tot het drukken van de energiekosten. Er wordt rekening gehouden met dierenwelzijn: voor de kooien gelden strenge specificaties. Alle vier de kippenhokken beantwoorden aan normen die strenger zijn dan de lokale voorschriften, één ervan beantwoordt aan de huidige Europese standaarden.

De veevoederfabriek zal meer produceren dan wat Avi Niger nodig heeft en zal een aanzienlijke steun betekenen voor de lokale markt tijdens droge periodes.

Feiten & cijfers

Sector	Onderneming	Subsector	Agribusiness
Regio	Niger, Africa		
Instrument	Lening	Bedrag	€ 2,45 M

Ontwikkelingsimpact

Stedelijke en plattelandspopulaties voorzien van een bron van eiwitten: betaalbare, verse eieren. Het project vermindert hierdoor Nigers afhankelijkheid van import en drukt de cash outflows. De nationale productiecapaciteit van eieren wordt verdubbeld.

Creatie van ongeveer 50 rechtstreekse jobs met voordelen zoals pensioen en ziekteverzekering. Ook creatie onrechtstreekse jobs.

Alle vier de kippenhokken beantwoorden aan hogere standaarden (oppervlakte) dan lokaal gebruikelijk; één ervan beantwoordt aan de huidige EU-standaarden.

Zonnepanelen bovenop de boerderijgebouwen zullen ongeveer 60 procent van de elektriciteitsbehoefte van de boerderij dekken.

Toegang tot krediet verwijdert obstakels

Investeren in bedrijven

Kmo's zijn van cruciaal belang voor economische groei in ontwikkelingslanden.

Kmo's zijn de sleutel tot armoedebestrijding, tewerkstelling, kennisdelen, sociale cohesie, ondernemerschap, ontwikkeling van lokale waardeketens en stijging van overheidsinkomsten.

De grootste hindernis voor deze kmo's is echter nog steeds de toegang tot financiering, wat hen belet hun kansen te benutten. Dat is de reden waarom BIO hen geschikte middellange- of lange-termijn-financiering biedt, gecombineerd met steun om de kennisoverdracht en capaciteitsopbouw te versnellen. Tegelijk zet BIO sterk in op verantwoorde ontwikkeling, ethisch en transparant bestuur en strikt naleven van sociale en milieustandaarden.

PROJECTEN IN PORTFOLIO

REGIO'S

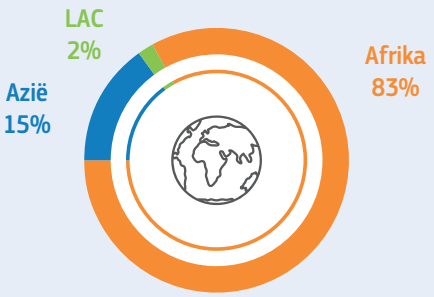

SECTOREN

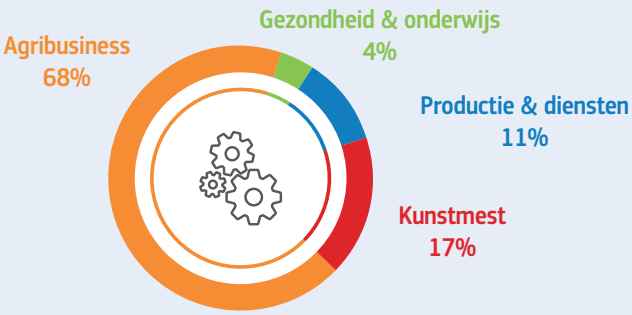

Ik wou een job die meer bood dan enkel een financiële impact

Ignace Van Synghel, senior investment officer

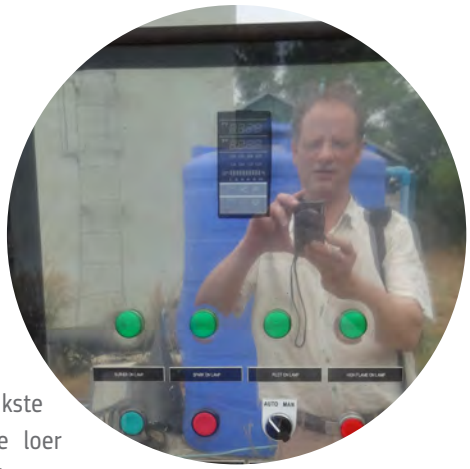

Vroeger werkte ik voor zakelijke en investeringsbanken - een uitdaging en verrijking gedurende jaren. Maar ik begon me af te vragen: wil ik enkel met en voor geld werken? Het antwoord was 'nee', ik wou dat mijn werk meer bood dan enkel een financiële impact, dat het meer waarde en betekenis had op grotere schaal.

Een van mijn eerste projecten voor BIO was in Nicaragua, een waterenergieproject. Achteraf besefte ik dat de neveneffecten even belangrijk, zo niet belangrijker waren dan de waterkrachtcentrale zelf. Zo moesten de dorpsbewoners vóór het project de rivier oversteken over een gevaarlijke, dunne telefoonpaal. Aangezien de bouw van een brug deel uitmaakte van het project, konden de dorpsbewoners vanaf dan de rivier veilig oversteken.

Hetzelfde geldt voor San Martin, ook een waterkrachtcentrale in Nicaragua. In de bergen waar de centrale werd gebouwd, moeten mensen lange afstanden afleggen, via uiterst smalle paden waar een van de gevaarlijkste slangen ter wereld op de loer ligt in de struiken. Dankzij het project zijn er nu wegen. Bij mijn laatste bezoek zag ik een motorfiets staan naast een huis dat voordien enkel te voet bereikbaar was. Die familie kan nu naar de markt rijden en moet geen lange afstanden te voet meer afleggen met zware lasten op hun rug. Er is meer handel mogelijk tussen de dorpen en dus groeit de economie. De centrale creëert ook werkgelegenheid en een stabiel inkomen voor tientallen dorpsbewoners.

Dit schone-energieproject heeft nog een ander positief neveneffect: de ontbossing wordt stroomopwaarts aangepakt. Modder en puin zullen de rivier doen dichtslibben, wat op de lange termijn het einde van het project zou betekenen. Daarom worden voor waterkrachtprojecten vaak boswachters aangeworven die het bos letterlijk moeten bewaken.

Natuurlijk willen de investeerders waar voor hun geld. De wereld redden is niet hun belangrijkste doel. Maar er zijn er verschillende, zoals de investeerder in San Martin, die aandacht en een oprechte bezorgdheid betonen voor de sociale omgeving.

San Martin

Duurzame electriciteit voor 14.000 huishoudens

Tweeduizend ton vervuilende olie (gebruikt in verouderde elektriciteitscentrales) minder per jaar. Dat is de doelstelling van San Martin, een klein (6MW) waterenergie-project in het Matagalpa-gebied in Nicaragua.

Het project is gelegen aan de Bijao-rivier en zal schone en duurzame elektriciteit genereren, die verkocht zal worden aan de lokale distributiemaatschappij. De opgewekte elektriciteit kan ongeveer 14.000 huishoudens van energie voorzien. BIO's financiering van San Martin's sponsor IHC, een van de weinige private energieprojecten die in Nicaragua een vergunning kreeg, betekent meer elektriciteitscapaciteit en een beter betrouwbaar netwerk in een afgelegen gebied.

Het project kreeg de IJGlobal award als Latin American hydro deal of the year.

Feiten & cijfers

Sector	Infrastructuur	Subsector	Hernieuwbare energie - waterkracht
Regio	Nicaragua, LAC		
Instrument	Lening	Bedrag	USD 7.6 M

Ontwikkelingsimpact

Toegang tot energie. De centrale zal ongeveer 25.000 MWh per jaar produceren (14.000 huishoudens).

Het project zal bijdragen aan de strijd tegen klimaatverandering door het produceren van schone energie en zal tot 20.000 ton CO_2 per jaar vermijden. De opgewekte energie is een rechtstreekse vervanging van de geïmporteerde zware stookolie die wordt gebruikt in verouderde centrales. Het project komt overeen met een jaarlijkse 2.000 ton olie.

Er is een substantieel voordeel in de vorm van jobcreatie, zowel tijdens de bouw (80-100 lokale personeelsleden) als daarna (15 personeelsleden), aangezien San Martin enkel lokale personeelsleden aanwerft en opleidt. Dit is bijzonder relevant in een van de armste gebieden in Nicaragua..

Prioriteit aan hernieuwbare energie

Investeren in infrastructuur

Voldoende toegang tot infrastructuur is een basisvoorziening voor de bevolking en is onontbeerlijk voor economische groei en duurzame activiteit van de privésector.

Wij investeren in projecten die een vlottere toegang creëren tot energie, water, telecommunicatie en transportinfrastructuur. In de loop der jaren ondersteunde BIO meermaals de bouw van mobiele telecom-infrastructuur en de productie van hernieuwbare energie.

Terwijl in Latijns-Amerika en Azië steeds meer mensen toegang hebben tot elektriciteit, blijft de toegang in Sub-Sahara Afrika beperkt.

In 2017 investeerde BIO 45 miljoen euro in *on-grid* hernieuwbare-energieprojecten in Afrika en Latijns-Amerika. Ook financierden we een fonds dat zich richt op de ontwikkeling van hernieuwbare-energieprojecten in Afrika, en investeerden we in twee schuldfondsen ter ondersteuning van *off-grid* elektrificatie van plattelandsgebieden.

PROJECTEN IN PORTFOLIO

REGIO'S

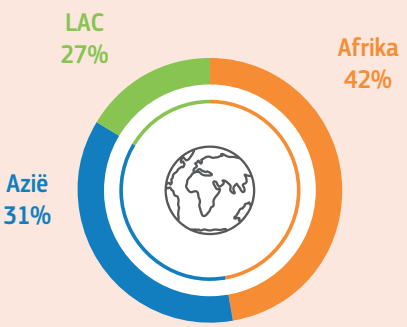

SECTOREN

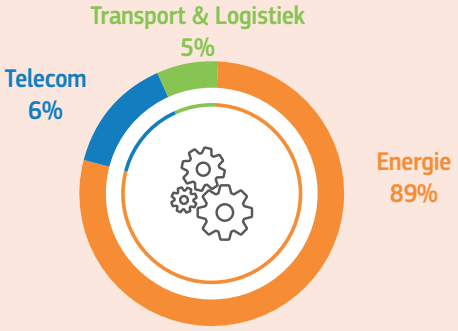

De oorlog in Mali raakt iedereen

Olewuike Eugene Chidi, eigenaar van 4 winkels:

Ik had als een van de eerste een tweedehandswinkel in Bamako op de weg naar Guinea. Met mijn eigen vrachtwagen ben ik begonnen met het importeren van goederen vanuit Europa. Ik begon alleen, met één winkel, en nu heb ik vier werknemers en vier winkels.

In 2002 heb ik mij gevestigd in Mali. Ik verkocht al tweedehandstelevisies, meubels en ijskasten in Nigeria vóór 1999, dus ik kende de sector. Ik herstelde wat kapot was en verkocht het aan mijn klanten. In Mali begon ik hetzelfde te doen. Op een bepaald moment kreeg ik de kans om tweedehandsspullen over te kopen uit Frankrijk en de Verenigde Staten. Ik kocht een truck en container om de goederen te importeren vanuit Europa.

Toen ik mijn winkel opende, was ik een van de eerste met een winkel in de hoofdstad Bamako op de weg die naar Guinea leidt. Mensen waren blij dat ze producten vonden die in hun eigen buurt niet beschikbaar waren.

Ik kan zeggen dat ik in mijn onderneming geslaagd ben. Ik begon alleen, met één winkel en vandaag heb ik vier winkels en vier werknemers.

Maar de oorlogssituatie in Mali raakt iedereen, ook mij en mijn bedrijf. Vóór de oorlog hadden we veel toeristen; de zaken gingen goed. Het was veilig, we konden vrij rondreizen om overal zaken te doen. Nu gaat de verkoop trager.

Mijn toekomst? Ik zou graag evolueren naar iets groter en comfortabeler. Ook wil ik meer en mooiere producten op de markt brengen. Ik wil bij Microcred Mali een lening aanvragen zodat ik mijn winkel en producten kan verbeteren. Ik ben nu drie jaar klant en ze hebben me al leningen toegekend, om een vrachtwagen en goederen aan te kopen in Europa. Dat heeft me echt vooruitgeholpen. Ik heb kinderen en zij zijn geïnteresseerd in wat ik doe, maar ik dwing hen nergens toe. Ik zorg ervoor dat ze een goede opleiding krijgen op school.

Microcred Mali, Mali

Meer klanten bereiken via digitale communicatie

In 2017 kende BIO een toelage van bijna 110.000 euro toe om Microcred Mali (MCM) te ondersteunen in de implementatie van haar digitaliseringsstrategie en haar capaciteitsuitbreiding voor kmo-klanten. Met de toelage wordt de digitalisering van het kredietproces ondersteund en kan MCM haar procedure voor kredietaanvraag efficiënter vastleggen en organiseren.

Er zal een digitale communicatiestrategie worden ontwikkeld en de klantendienst zal worden verbeterd.

De toelage zal ook worden gebruikt om het lokale team op te leiden.

Microcred Mali is een microfinancieringsinstelling die krediet-, spaar- en geldtransferdiensten aanbiedt in zeven vestigingen in Mali. De kredietproducten van MCM zijn gericht op micro-ondernemingen en kmo's die onvoldoende bediend worden door de banksector. De meeste klanten van de instelling (ongeveer 98 procent) zijn actief in handel in de informele sector. Tegen eind december 2016 had MCM meer dan 23.000 klanten waarvan 54 procent vrouwen. Het uitstaande kredietbedrag bedroeg ongeveer 32,5 miljoen euro.

Feiten & cijfers

Sector	Financiële instelling	Subsector	Microfinanciering
Regio	Mali, Africa		
Instrument	Technische Assistentie	Bedrag	€ 109.264 (45% van de totale project kost)

Ontwikkelingsimpact

De technische assistentie zal naar verwachting het klantenbereik en de klantendienst verbeteren. Het project ondersteunt de ambitieuze groeiplannen van de instelling waardoor ze meer en verder gelegen klanten kan bereiken.

Microcred Mali zal een beter kmo-aanbod kunnen voorzien, dat de groei van micro-ondernemingen stimuleert.

De medewerkers kredietverlening van Microcred Mali kunnen op eender welk moment een eender welke plaats klantgegevens raadplegen op hun smartphone of tablet, wat zorgt voor een betere dienstverlening naar de klanten. Het project versnelt de digitalisering van het kredietproces en MCM zal koploper worden op vlak van digitale innovatie in de Afrikaanse FinTech.

Ondersteunen van een sterke privésector

Naast leningen en kapitaal biedt BIO haar klanten ook ondersteunende diensten, die hun activiteiten versterken en de impact op duurzame ontwikkeling vergroten.

Via toelages uit het MSME SF (Micro, Small and Medium Enterprise Support Fund) kan BIO bijvoorbeeld bijdragen aan de opleiding van personeel, kennisoverdracht of studies. Het fonds staat ter beschikking van zowel bestaande als toekomstige klanten.

In 2017 werden acht ondersteuningsprojecten goedgekeurd, waarvan de meesten in Sub-Sahara Afrika en in microfinanciering. Eind 2017 hadden we twaalf ondersteuningsprojecten in het portfolio voor een totaal uitstaand bedrag van 1.081.354 euro.

Het MSME Support Fund biedt concessionele financiering voor diverse activiteiten:

	2016	2017
Gemiddelde omvang steun	€ 30.583	€ 127.083
Totale verbintenis	€ 366.992	€ 1.016.668
Projecten goedgekeurd	12	8
Projects ondertekend		3
Totaal ondertekend bedrag		€ 379.468

- **Haalbaarheidsstudies**
  Ondersteuning voor studies die bekijken of een privé project technisch en economisch haalbaar is. Het laat toe een project te kwantificeren in termen van meetbare en bereikbare doelstellingen in een bepaalde context, en de manieren om deze doelstellingen te bereiken uit te lijnen.
- **Technische assistentie en opleiding**
  Ondersteuning aan bestaande klanten om hun institutuionele capaciteit te verbeteren. De nadruk ligt op het overdragen van kennis, vaardigheden en ervaring om de economische, sociale, bestuurlijke, en milieu prestaties op lange termijn te verbeteren. Wanneer een een investering gepland is in de nabije toekomst kunnen aanstaande klanten ook profiteren van een pre-investeringsondersteuning.
- **Pioniers- en innovatieve projecten**
  Ondersteuning aan projecten in stadium van vroege ontwikkeling die nog niet voldoende gegroeid zijn om te kunnen profiteren van BIO's conventionele financiële instrumenten. Dit middel is vooral gericht op het financieren van vaste activa.
- **Rechtstreekse ondersteuningsprogramma's**
  BIO personeel of derde-partijen onder contract met BIO kunnen diensten verlenen aan (een groep van) bestaande klanten. Rechtstreekse ondersteuningsprogramma's zijn vooral gericht op het verbeteren van de ontwikkelingsimpact en/of de economische prestaties van het bedrijf. De programma's kunnen de vorm nemen van technische assistentie, haalbaarheidsstudies, workshops, seminaries, B2B trainings, ...

BIO investment projects signed in 2017

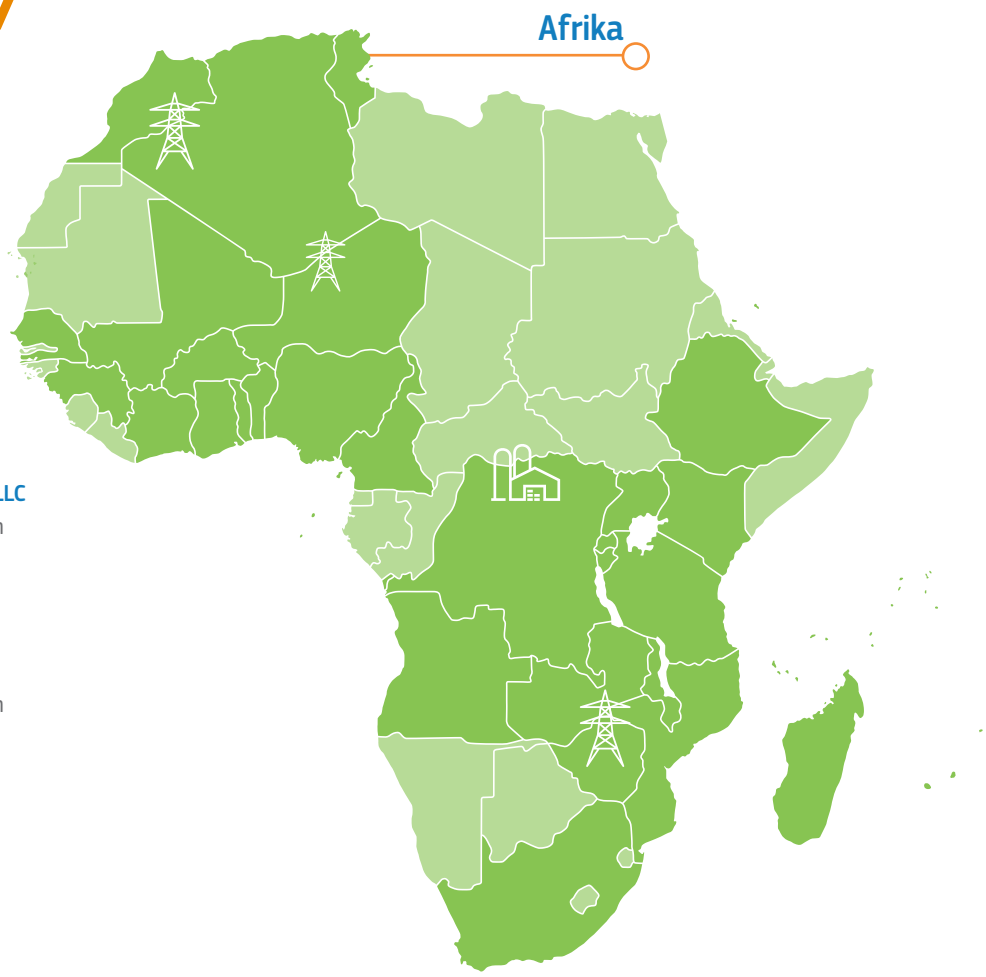

Ivoorkust
Advans Cote d'Ivoire
Financiële Instelling
Microfinancieringsinstelling
€K 3.000 — Lening
05/2017

Diverse
Africinvest Financial Sector Holding LLC
Investeringsmaatschappijen & Fondsen
MFI Fonds
€K 10.000 — Equity
12/2017

Diverse
Agri-Vie Fund II
Investeringsmaatschappijen & Fondsen
Kmo Fonds
€K 5.862 — Equity
01/2017

Niger
Avi Niger
Ondernemingen
Agribusiness
€K 2.450 — Lening
11/2017

Diverse
Catalyst Fund II
Investeringsmaatschappijen & Fondsen
Kmo Fonds
€K 6.267 — Equity
08/2017

Togo
Ecobank Transnational Inc.
Financiële Instelling
Commerciële Banken
€K 12.507 — Lening
12/2017

Tunesië
Enda Tamweel SA
Financiële Instelling
Microfinancieringsinstelling
€K 6.796 — Equity
11/2017

Senegal
Laiterie du Berger S.A.
Ondernemingen
Agribusiness
€K 1.200 — Lening
9/2017

Diverse
Maghreb Private Equity Fund IV LLC
Investeringsmaatschappijen & Fondsen
Kmo Fonds
€K 10.000 — Equity
11/2017

Rwanda
Rubaya-Nyabihu Tea Company Ltd.
Ondernemingen
Agribusiness
€K 3.674 — Lening
03/2017

Senegal
Senergy 2 S.A.S.
Infrastructuur
Energie
€K 9.100 — Lening
11/2017

Diverse
SunFunder Inc
Investeringsmaatschappijen & Fondsen
Kmo Fonds
€K 4.175 — Lening
10/2017

Latijns-Amerika & de Caraïbische regio

Honduras
- **Banco Popular S.A.**
- Financiële Instelling
- Microfinancieringsinstelling
- €K 110 — Equity
- 9/2017

Peru
- **Cooperativa Pacifico**
- Financiële Instelling
- Microfinancieringsinstelling
- €K 8.481 — Lening
- 10/2017

Nicaragua
- **Financiera Fondo de Desarollo Local**
- Financiële Instelling
- Microfinancieringsinstelling
- €K 3.583 — Lening
- 05/2017

Ecuador
- **Hidronormandia S.A.**
- Infrastructuur
- Energie
- €K 8.053 — Lening
- 01/2017

Nicaragua
- **IHC S.A.**
- Infrastructuur
- Energie
- €K 6.394 — Lening
- 10/2017

Dominicaanse Republiek
- **Montecristi Solar FV SAS**
- Infrastructuur
- Energie
- €K 12.507 — Lening
- 11/2017

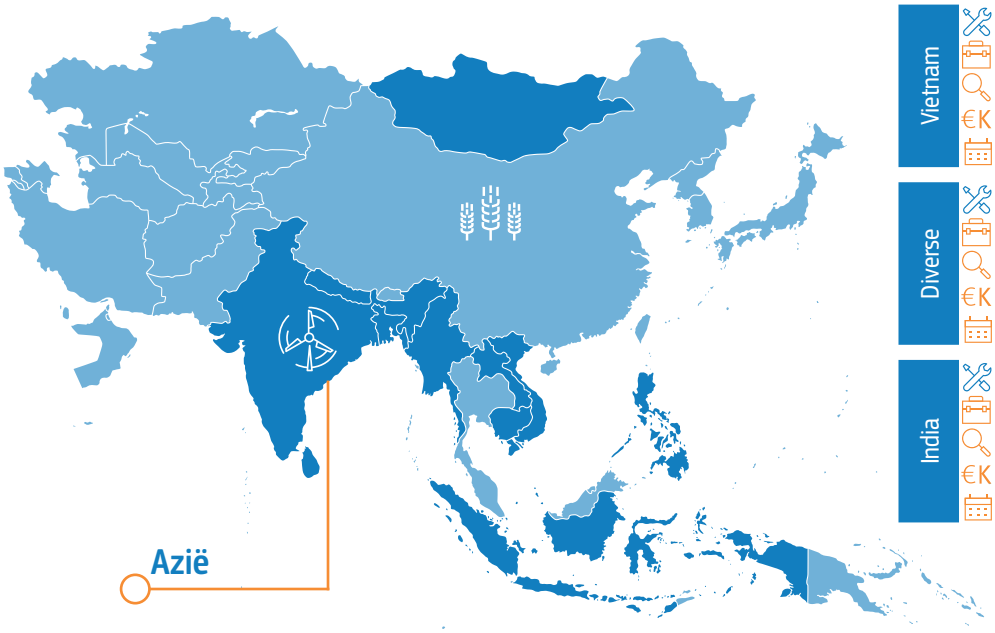

Azië

India
- **Annapurna Microfinance Private Limited**
- Financiële Instelling
- Microfinancieringsinstelling
- €K 1.942 — Equity
- 06/2017

Vietnam
- **Puratos Grand Place Vietnam Company Ltd.**
- Ondernemingen
- Agribusiness
- €K 1.264 — Lening
- 10/2017

Diverse
- **Triple P Advisory Pte. Ltd.**
- Investeringsmaatschappijen & Fondsen
- MFI Fonds
- €K 5.839 — Equity
- 11/2017

India
- **Ventureast Proactive Fund II LLC**
- Investeringsmaatschappijen & Fondsen
- Kmo Fonds
- €K 4.184 — Equity
- 11/2017

Account *Sector* *Subsector* *Bedragen in €K* *Instrument* *Ondertekend*

Armoede beëindigen

The United Nations set 17 Sustainable Development Goals, to be reached by 2030. BIO supports and contributes to all of them, both directly through its investments and indirectly through partnerships with stakeholders.

The core of BIO's mission is to invest in private sector projects and contribute in a structural and positive way to the socio-economic growth of the host countries and their population, aligned with SDG 1 No Poverty. To achieve its mission, BIO invests in SME's, infrastructure (mainly renewable energy) and the financial sector (investment funds, microfinance and SME banks) and thereby contributing to SDG 7, 8, 9 and 10. Depending on the sector, BIO's activities contribute to additional SDGs. On top of that, BIO works together with its clients to adhere to international Environmental, Social and Governance best practices and standards.

35% of BIO's new investment commitments in 2017 were for renewable energy and energy efficiency projects. These investments help increase electricity production, mitigate GHG emissions and improve energy access to households and SMEs. Reliable energy access is key for private sector development

All of BIO's investments are contributing to local economic growth, valorised through job creation, increased production, positive impact on exports and access to financial services.. The private sector plays a critical role in supporting and creating jobs as well as wages growth, thereby laying the foundation to reduce poverty.

BIO's investments contribute to this goal in different ways; amongst others by increasing the access of SMEs to financial services and technology as well as supporting their integration into value chains and markets.

BIO's direct and indirect investments in microfinance institutions (representing 23% of total new commitment in 2017) that promote and empower social and economic inclusion for all strongly support this goal.

In 2015, BIO rolled out its new development assessment framework. It assesses, prior to investing, how each investment project contributes to BIO's eight development objectives (see p22 for the ex-ante assessment of BIO's new projects in 2017). Development indicators linked with these goals are set with the client, who reports on them annually, e.g. number of (female) jobs, taxes paid to governments, power production, CO_2 emissions avoided, number of smallholder farmers reached,...

BIO is currently integrating of the 17 SDGs and their key indicators into BIO's development assessment framework to ensure a full alignment between SDGs and BIO' development goals.

Nieuwe projecten worden systematisch gecontroleerd op klimaatimpact

De strijd tegen klimaatverandering is een van BIO's ontwikkelingsdoelstellingen. Via investeringen in projecten rond hernieuwbare energie of energie-efficiëntie draagt BIO rechtstreeks bij tot de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen 7 en 13.

Eind 2017 bedroeg BIO's totale investering in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie 245 miljoen euro: 172 miljoen euro in rechtstreekse projecten en 73 miljoen euro via *private equity*-fondsen.

Sinds 2017 gaat BIO systematisch de uitstoot van broeikasgassen na die vermeden wordt door nieuwe hernieuwbare-energieprojecten, met behulp van de AFD *carbon tool*. Met dit instrument meten we op een systematische en consistente manier de ex-ante uitstoot van broeikasgassen van projecten, of de vermeden broeikasgasuitstoot van hernieuwbare-energieprojecten. We gebruiken dezelfde methode voor alle projecten.

Naast de vermeden broeikasgasuitstoot (uitgedrukt in ton CO_2 equivalent), meten we ook de energie (uitgedrukt in GWh) die wordt opgewekt door een hernieuwbare-energieproject. Beide indicatoren worden jaarlijks opgevolgd en manueel samengeteld.

Bovendien investeerde BIO in 2017 voor de eerste keer in twee investeringsfondsen die *off-grid* solar-bedrijven ondersteunen: Beyond The Grid Solar Funds (BTGSF) en SIMA.

SIMA is een financieel senior schuldfonds en biedt financiering aan zowel microfinancieringsinstellingen als *off-grid solar*-bedrijven, terwijl BTGSF zich enkel richt op *off-grid solar*-bedrijven zoals productverdelers en fabrikanten, PAYGO solar-bedrijven en solar projectontwikkelaars. Beide fondsen zijn erop gericht de toegang tot schone elektriciteit voor huishoudens te verhogen via een verbeterde toegang tot *Solar Home Systems*.

Ten slotte maakt een onafhankelijk consultant voor BIO jaarlijks een koolstofbalans op. In 2015 en 2016 werd de uitgestoten CO_2 gecompenseerd door de ondersteuning van een project voor kookfornuizen in Oeganda (www.savingtrees.org). In 2017 bedroeg de CO_{2eq}-uitstoot van BIO's rechtstreekse activiteiten 1.027 ton. Dit werd gecompenseerd door een investering in het Paradigma-project, dat verbeterde kookfornuizen en waterzuiveraars verkoopt (www.theparadigmproject.org). Dat leverde BIO voor het derde jaar op rij een CO_2-neutral certificaat op.

ENERGIE & KLIMAATVERANDERINGSIMPACT VAN RECHTSTREEKSE INVESTERINGEN

	Portfolio projecten 2010-2016 (gegevens 2017)	Nieuwe verbintenissen 2017 (jaarlijkse prognoses)
Hernieuwbare energie & energie-efficiëntie projecten	15 (9 operationeel)	4
Vermeden broeikasgasuitstoot in CO_{2eq} (ton/jaar)	1.413.041	181.600
Energie productie (in GWh)	2.771	356,8

Hoge score voor lokale economische groei

Om de ontwikkelingslogica van BIO's investeringen te structureren en te documenteren, gebruiken wij instrumenten voor een ex-ante ontwikkelingsevaluatie, die aantonen hoe en in welke mate de investering verwacht wordt bij te dragen tot onze Ontwikkelingsdoelstellingen.

Alle investeringen worden geëvalueerd op hun verwachte bijdrage aan BIO's Ontwikkelingsdoelstellingen (BIO's Development Goals – BDGs). Deze acht doelstellingen werden opgesteld in 2015 bij de invoering van BIO's nieuwe kader voor ontwikkelingsevaluatie: lokale economische groei, innovatie/consolidatie van de privésector, financiële inclusie, voedselzekerheid en plattelandsontwikkeling, toegang tot basisvoorzieningen, strijd tegen klimaatverandering, bevordering van *best practices* op milieu-, sociaal en bestuursvlak (*environmental, social en governance – ESG*) en de laatste doelstelling, gender.

Ex-ante, de bijdrage van een investering aan elk van deze acht doelstellingen krijgt een score als primaire, secundaire of als geen doelstelling. Een BIO Ontwikkelingsdoelstelling wordt beschouwd als primair wanneer de investering naar verwachting een sterke bijdrage zal leveren. Een BDG wordt beschouwd als secundair wanneer het een belangrijke – maar niet de belangrijkste – reden is voor investering.

Naast deze primaire en secundaire doelstellingen krijgt ook BIO's financiële en niet-financiële additionaliteit bij toekomstige investeringen een score.

De tabel hieronder geeft een geconsolideerde weergave van onze verwachte impact op de acht ontwikkelingsdoelstellingen. Voor 2017 zijn lokale economische groei en consolidatie van de privésector de doelstellingen met de twee hoogste scores, samen met de bevordering van ESG best practices. Deze laatste doelstelling is een zeer belangrijk aspect van BIO's ontwikkelingsimpact. Afhankelijk van de investering kan de toegevoegde waarde van BIO een demonstratie-effect zijn: als een onderneming waarin wordt geïnvesteerd al uitstekende ESG-praktijken heeft, kan de investering dienen om die praktijken als voorbeeld te stellen voor andere actoren binnen de sector. Of, wanneer de praktijken niet aan de norm voldoen, is de investering van BIO of andere DFI's een gelegenheid om deze te verbeteren.

Een andere belangrijke positieve impact die verwacht wordt is de bijdrage van onze investeringen aan de strijd tegen klimaatverandering. In 2017 investeerde BIO in vier hernieuwbare-energieprojecten en twee fondsen gericht op hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Dit zal bijdragen tot de vermijding van 181.600 ton CO_{2eq} uitstoot.

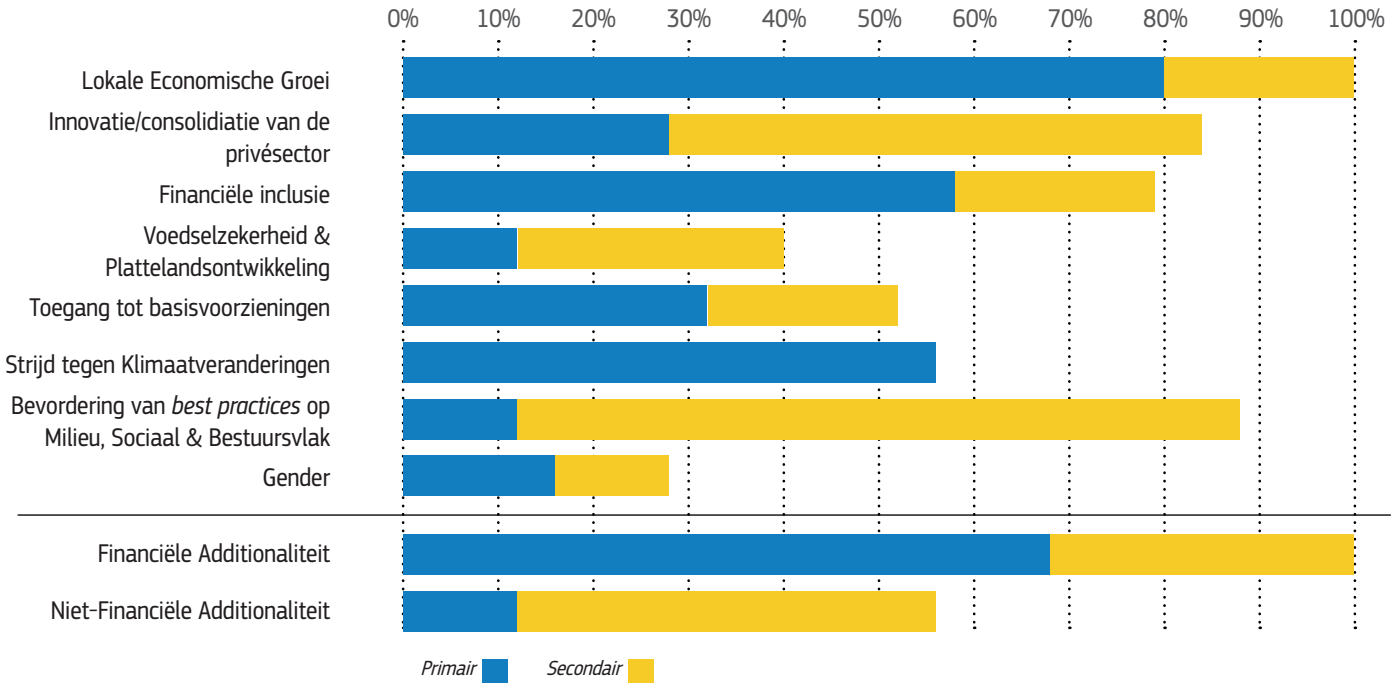

BIO's relevantie voor voedselzekerheid en economische plattelandsontwikkeling verhogen

Eind 2016 vroeg BIO's Raad van Bestuur een strategische discussie over BIO's investeringen en MSME Support Fund-activiteiten in landbouw, agro-industrie en bosbouw, met de algemene doelstelling om BIO's relevantie voor voedselzekerheid en economische plattelandsontwikkeling te verhogen. Om het debat te structureren, zetten we een interne Task Force Landbouw op.

Uit de beschouwing van de Task Force kwam naar voren dat voedselzekerheid en plattelandsontwikkeling vanuit een breder perspectief gezien zouden moeten worden. Door te investeren in landbouwprojecten (al dan niet export-georiënteerd), worden jobs ondersteund en gecreëerd (rechtstreeks en in de leveringsketen), inkomsten verhoogd en welvaart gegenereerd. Dit heeft een onrechtstreekse positieve impact op armoedebestrijding in het algemeen, maar ook meer specifiek op voedselzekerheid en plattelandsontwikkeling.

In de eerste helft van 2017 organiseerde de Task Force drie rondetafelgesprekken over landbouw, met Belgische ngo's, ENABEL, impactinvesteerders en andere actoren binnen internationale ontwikkeling, die in totaal meer dan twintig organisaties vertegenwoordigen. Dit inclusieve en participatieve proces gecombineerd met literatuuronderzoek bood de Task Force Landbouw zeer goede inzichten. Ze formuleerde vijftien concrete voorstellen aan BIO's Raad van Bestuur.

De belangrijkste aanbevelingen van de Task Force zijn:

- Groter bereik van kleinschalige boeren: BIO zal meer op zoek gaan naar aggregatiepunten (coöperatieve vereniging, contractlandbouw, dienstleveringsmodellen) van landbouwers zodat ze meer betrokken kunnen worden in de toeleveringsketen van kmo's. Tijdens haar due diligence missie en monitoring zorgt BIO ervoor dat de situatie van de landbouwers correct in kaart wordt gebracht en streeft ze naar verbetering.
- Opzetten van een nieuwe (concessionele) investeringsfaciliteit voor projecten met een grote ontwikkelingsimpact die geassocieerd zijn met een hoger risico of een lagere return dan projecten die BIO op dit moment kan financieren. Focus op projecten in de landbouw en agro-industrie maar ook op rechtstreekse en onrechtstreekse investeringen in kmo's. Aan het opzetten van deze faciliteit wordt momenteel gewerkt.
- Pilootproject lokale aanwezigheid van BIO in Oost- en West-Afrika: De doelstelling is om het identificeren en financieren van projecten aanzienlijk te stimuleren, in het bijzonder in de partnerlanden van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. De focus ligt op projecten in landbouw en agro-industrie alsook op rechtstreekse en onrechtstreekse investeringen in kmo's. Op basis van deze aanbeveling zal BIO in 2018 twee pilootprojecten lanceren voor lokale liaison.
- Faciliteren van het naleven van ESG (Environment, Social and Governance)-vereisten: BIO's ESG-vereisten zijn gebaseerd op IFC-prestatienormen voor rechtstreekse investeringen met een sterk ontwikkelingsperspectief. De schaal en gedetailleerdheid van de IFC-prestatienormen zijn vaak disproportioneel voor kleinere kmo's actief in landbouw of agro-industrie. BIO zal daarom een gedifferentieerde aanpak van deze standaarden hanteren bij kleinere kmo's: de naleving van de cruciale ESG-normen wordt verzekerd en tijdens de volledige duur van de investering wordt ondersteuning voorzien en permanent naar verbetering gestreefd.
- Toegenomen gebruik van het MSME Support Fund: ondersteunen van agro-industrie-projecten met een sterke focus op de versterking van kleinschalige boeren. Het MSME Support Fund zal in dit opzicht worden herbekeken en zal technische-assistentieprojecten voorzien voor kleinschalige boeren die werken in de leveringsketen van onze klanten.

‘Ik doe de banktransacties nu zelf’

Chandrabati Raut, 3de-graadsklant van Annapurna Finance

Sinds ik enkele leningen heb afgesloten, is mijn inkomen gestegen en is mijn positie in mijn gezin en gemeenschap ingrijpend veranderd. Ik heb nu een grotere beslissingsbevoegdheid binnen mijn gezin en mijn man overlegt met mij voordat hij een financiële beslissing neemt.

Ik ben niet anders dan andere vrouwen op het Indische platteland. Ik ben jong getrouwd nadat ik hogere studies had gedaan, mijn man werkt buitenshuis en ik regel het huishouden en zorg voor onze twee kinderen.

In 2015, als lid van een vrouwengroep, ben ik in contact gekomen met Annapurna. Met mijn eerste lening kocht ik een koe en verwachtte ik een lichte stijging van mijn gezinsinkomen, om beter in mijn vaste behoeften te voorzien. Maar omdat ik besefte dat er potentieel zat in de melkhandel in mijn dorp, kocht ik nog twee koeien met een tweede lening. Omdat mijn groep haar lening goed kon terugbetalen, kregen we bij de derde ronde een hoger bedrag, 55.000 roepie elk, waardoor ik nog een koe aan mijn kudde kon toevoegen. Het grootste voordeel van vier koeien te hebben in plaats van één was de regelmatige melkproductie. Na de dagelijkse melkconsumptie van mijn familie had ik nog ongeveer 20 liter melk over, en die begon ik te verkopen.

In mijn dorp zijn er veel vrouwen zoals ik, en ik ontdekte een nieuwe kans om zaken te doen. Acht maanden geleden startte ik een melkcollectie-centrum in samenwerking met Milky Moo, een lokale leverancier van zuivelproducten. Ik nodigde al deze vrouwen uit om deel uit te maken van mijn centrum en op dit moment wordt er door dertig families melk geleverd aan mijn centrum, waardoor we elke dag 200 liter melk hebben. Het zuivelbedrijf gaf me een lactometer en beloofde dat ze me een analyser zouden geven zodra de regelmatige levering 300 liter melk bedraagt. Daarnaast startte ik onlangs een LPG-bezorgcentrum in mijn dorp aangezien veel dorpsbewoners voor het koken de overstap maken van traditioneel brandhout of kachels naar LPG-cilinders.

Mijn 16 jaar oude zoon helpt me bij de dagelijkse bedrijfsvoering en onlangs heb ik iemand aangenomen die voor mijn veestapel zorgt. Nu verdien ik op mezelf ongeveer 18.000 roepie per maand, en mijn positie in mijn gezin en gemeenschap is aanzienlijk veranderd. Ik heb een grotere beslissingsbevoegdheid binnen mijn gezin en mijn echtgenoot overlegt met mij alvorens hij een financiële beslissing neemt. Bij sociale gelegenheden heb ik meer zelfvertrouwen. Ook mijn toegang tot bankieren is ingrijpend veranderd: ik ga nu 2-3 keer per maand naar de bank om de transacties zelf uit te voeren. In de toekomst wil ik een paar productieve koeien toevoegen aan mijn kudde, zodat ik de melkproductie en de inkomsten kan opdrijven.

Ik wil mijn kinderen een veilige toekomst bieden, waar ze kunnen beslissen wat ze echt willen doen, en ik hoop dat ik hen met mijn spaargeld zal kunnen ondersteunen in hun hogere opleiding, en hun toekomst kan veiligstellen.

Zes financiële sector investeringen in India: Case

study evaluatie

Leningen aan 2,8 miljoen mensen, voornamelijk vrouwen

Elk jaar vraagt BIO een externe evaluatie van ten minste vijf van haar lopende of afgelopen investeringsprojecten om inzicht te verkrijgen in de effecten en effectiviteit van deze investeringen op vlak van ontwikkeling, en de conclusies in ons werk te implementeren. In 2017 gaf BIO MicroSave een mandaat om een case study-evaluatie uit te voeren van haar zes investeringen in de financiële sector, met focus op het mkmo-segment, in India.

- Drie microfinancieringsinstellingen (MFI's) die hoofdzakelijk leningen bieden aan vrouwen: Annapurna Microfinance, Utkarsh Microfinance, en Fusion Microfinance
- Eén zogenaamde niet-bancaire financiële instelling (NBFI) actief in infrastructuur en uitrustingsfinanciering: Srei Equipment Finance Limited
- Twee Private Equity-Fondsen (PE Fondsen) die investeren in kmo's: Ventureast Proactive Fund en BTS India Private Equity Fund.

Doelstellingen

Met deze studie wilden we in de eerste plaats beoordelen in welke mate BIO's investeringen in de financiële noden van mkmo's in India hebben voorzien en in welke mate BIO de investees kon ondersteunen bij financiële zowel als niet-financiële uitdagingen. Een tweede doelstelling was de additionaliteit van BIO's financiering te beoordelen, zowel in financiële zin (complementariteit) als in niet-financiële zin met betrekking tot aspecten als institutionele versterking, stimulatie van bedrijfsvoering, verbeterde werkomstandigheden voor personeel, meer gendergelijkheid etc.

Evaluatiemethode

MicroSave evalueerde de zes instellingen waarin geïnvesteerd werd op basis van een "Theory Of Change", die BIO's interventielogica definieert door BIO's activiteiten (investering, klantenondersteuning, toelage technische assistentie etc.) als "inputs" te zetten tegenover de "outputs" van de investees (inkomensvorming, jobcreatie, betalen van belastingen etc.) en de bredere "outcomes" waartoe deze leiden. De criteria van het Development Assistance Committee (DAC) van de OESO - onder meer Relevantie, Efficiëntie, Effectiviteit, Impact en Duurzaamheid – werden gebruikt om de vooruitgang te beoordelen ten aanzien van de interventielogica. Ook werden de investeringen beoordeeld op hun additionaliteit zowel in financiële als in niet-financiële zin.

Conclusies

De algemene conclusie van de evaluatoren is dat met betrekking tot de zes instellingen waarin geïnvesteerd werd, BIO's prestatie goed was. BIO selecteerde een bijzonder relevante reeks financiële instellingen die voorzien in de financiële noden van een breed spectrum ondernemingen binnen de mkmo-sector. De belangrijkste punten van hun conclusies met betrekking tot de evaluatiecriteria:

1 - Volledige Relevantie

Over het algemeen mogen BIO's investeringen als goed worden beschouwd voor wat betreft het criterium "relevantie", waarbij het gaat om de mate waarin zij de kredietkloof dichtten voor micro-ondernemingen (via MFI's) en startende kmo's (via PE-fondsen). De keuze van instellingen werd uiterst relevant bevonden en heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de microfinanciering en mkmo-sector in India.

- BIO investeerde in financiële instellingen die niet enkel tegemoetkwamen aan de kredietbehoefte in het mkmo-segment maar ook risicokapitaal boden aan kmo's om innovatie te stimuleren die een impact had op de bevolking in semi-stedelijke gebieden.
- De instellingen waarin BIO investeerde waren gericht op staten in India die lijden onder een gebrek aan financiering. De financiële productinnovatie van BIO en de investees was matig, grotendeels omwille van regelgevende beperkingen.

2 - Effectiviteit

BIO heeft haar investeringsdoelstellingen in de zes instellingen ruim behaald.

- Samen boden de kredietinstellingen die werden ondersteund door BIO, toegang tot financiering aan meer dan 2,82 miljoen klanten.
- Via het PE-fonds kon BIO, naast het bieden van kapitaal, ook de niet-financiële steun aan kmo's uitbreiden. Dit betekende onder meer begeleiding van het management via actieve deelname in raden van bestuur, hulp bij het verbeteren van hun management information system, rapporteersystemen, boekhoudsystemen, auditfuncties door het aannemen van professionals op het niveau van de controllers, het opzetten van auditfuncties en statutaire functies etc., en door hulp bij de fondsenwerving.

3 - Efficiëntie

De efficiëntie van BIO's investering was goed.

- Door het feit dat BIO's investerings- en monitoringproces gelijkaardig is aan dat van andere DFI's (Development Finance Institutions), en dankzij de afwezigheid van bijkomende vereiste documenten tijdens het due diligence-proces, kon BIO een grotere efficiëntie realiseren.
- BIO was snel in het uitvoeren van transacties, en kon de meeste investeringstransacties binnen de verwachte tijd afronden.
- Vanuit BIO's oogpunt was de efficiëntie behoorlijk, aangezien ze de marktinzichten kon benutten die werden verzameld door andere DFI's en (waar mogelijk) deelnam in co-financieringsprojecten.
- BIO volgt de vooruitgang van haar investees op vlak van ontwikkelingsdoelstellingen regelmatig op. Aangezien de instrumenten en processen voor ontwikkelingsevaluatie echter nog steeds evolueren, moeten ze effectief worden meegedeeld aan de instellingen waarin geïnvesteerd wordt.

4 - Impact

BIO's investeringen hebben een goede impact op het dichten van de financieringskloof voor mkmo's in India.

- Via investeringen in nieuwe en opkomende MFI's ondersteunde BIO de toegang tot financiering voor vrouwen, in het bijzonder in lage-inkomens-staten in het noordelijke en oostelijke deel van India, waar financiering onvoldoende beschikbaar is. De MFI's waarin BIO investeerde dekken in maart 2017 samen meer dan 10 % van het totale klantenbestand van de microfinanciering in India.
- Terwijl de financiële instellingen belastingen betaalden, is het moeilijk om de belastingafdracht in te schatten op het niveau van de micro-ondernemingen ondersteund door MFI's. Zulke bedrijven zijn uiterst klein en informeel en betalen dus mogelijk geen rechtstreekse belastingen aan de overheid.
- BIO had ook een aanzienlijke impact op haar investees wat betreft het naleven van ESG-normen. Al haar investees dienen jaarlijks een ESG-verslag in en de private equity-fondsen maken tevens een verslag over de ESG-situatie van alle instellingen waarin ze investeren. Meer in het bijzonder heeft de nadruk op het naleven van ESG-normen de General Partners van de twee PE-fondsen geholpen bij het opbouwen van competenties rond ESG-evaluatie en rapportering.
- Op vlak van verhoging van het percentage vrouwelijke werknemers, in het bijzonder in MFI's, was de impact van BIO echter beperkt. Dit heeft in de eerste plaats te maken met de aard van de onderneming en met de werkomgeving die niet gunstig is voor vrouwelijke werknemers, alsook met de heersende sociale en fysieke infrastructuur en de veiligheid van vrouwen.
- De investering had ook een impact op het stimuleren van ondernemerschap en innovatie bij kmo's. Het ondernemerschap dat via deze instellingen wordt gestimuleerd heeft een vermenigvuldigingseffect op jobcreatie.

NIVEA
NIVEA
NIVEA
NIVEA
NIVEA

5 - Duurzaamheid

Over het algemeen is de duurzaamheid van de investering, in de zin van financiële en niet-financiële (ESG) prestatie, goed.

- Alle kredietinstellingen waarin werd geïnvesteerd hebben een solide financieel rendement. Echter, de financiële duurzaamheid van het private equity-fonds en zijn investees is enigszins gemengd, aangezien één PE-fonds te kampen heeft met problemen bij de uitstap uit portfolio-bedrijven en met negatieve opbrengsten.
- BIO's focus op het naleven van ESG-normen en de jaarlijkse ESG-rapportering hielp bij het sensibiliseren van de klantinstellingen met betrekking tot milieu- en sociale duurzaamheid. Alle kredietinstellingen waarin werd geïnvesteerd, leven de IFC Uitsluitingslijst na en kennen dus geen lening toe aan ondernemingen die een negatieve impact kunnen hebben op het milieu.

6 - Additionaliteit

Op basis van de evaluatie is BIO's prestatie wat betreft het additionaliteitscriterium – wat in grote lijnen neerkomt op BIO's financiële complementariteit en BIO's toegevoegde waarde via institutionele ontwikkeling, verbetering van bedrijfsvoering, werkomstandigheden, etc. – goed.

- BIO's eerste investering in de microfinancieringssector was bijzonder additioneel. Deze kwam op een moment (vanaf 2013) dat de microfinancieringssector aan het herstellen was van de 2010 Andhra Pradesh crisis (toen veel kredietnemers niet meer in staat waren hun schuld terug te betalen) en de MFI's hun activiteiten aan het organiseren waren om ze in overeenstemming te brengen met de herziene richtlijnen van Reserve Bank van India voor NBFC-MFI's.
- BIO's niet-financiële additionaliteit was aanwezig maar had prominenter kunnen zijn. BIO hielp een instelling – via advies als Raadslid – bij het uitvoeren van een grondig gender assessment en bood tevens begeleiding aan een andere instelling op vlak van haar Social Performance Management en Corporate Social Responsibility programma's.
- Wel dient te worden opgemerkt dat de technische assistentie die wordt aangeboden door BIO door slechts een van de zes investees gebruikt werd. Dit is gedeeltelijk te wijten aan het feit dat enkele investees niet op de hoogte waren van BIO's faciliteit voor technische assistentie.

Lessen en aanbevelingen

De lessen die werden getrokken en de aanbevelingen van de evaluatoren focussen op de sleutels voor succes van BIO's interventie, en hoe zo'n succes kan worden herhaald.

- Om het werkterrein voor investeringen in India uit te breiden, moet BIO overwegen de investeringsstrategie voor het land te herbekijken en meer in het algemeen gefaseerde normen voor maximumblootstelling per land ontwikkelen (in plaats van de huidige algemene bovengrens van 10%). Naast de huidige investeringen in de financiële sector, dient te worden bekeken of BIO rechtstreeks kan investeren in startups en opkomende financiële instellingen zoals FinTechs die een antwoord willen bieden op de uitdagingen van mkmo's.
- BIO moet overwegen haar aanbod te differentiëren door middel van een meer uitgebreid en pragmatisch pakket technische assistentie, dat niet enkel technische ondersteuning door gespecialiseerde dienstverleners inhoudt maar ook gespecialiseerde internationale opleidingen, toegang tot netwerken en forums en ondersteuning van kennismanagement.
- Om eerste-hands-informatie over het land en de sector toegankelijker te maken, zou BIO kunnen overwegen een land-manager aan te duiden die niet alleen verantwoordelijk is voor het opvolgen van de investering maar ook voor het implementeren van BIO's algemene landstrategie voor India.
- BIO zou ook onderling afgestemde stappen moeten nemen om grote bedragen te investeren in de beoogde instellingen zodat ze een omvangrijk aandeel heeft in de investees en mee de strategie kan bepalen. BIO zou ook kunnen overwegen zich te richten op niche-aspecten zoals digitale technologieën en gender.
- BIO's huidige rapporteringsvereisten zijn in overeenstemming met die van andere DFI's en zou moeten worden verdergezet. Het onlangs geïntroduceerde instrument voor ontwikkelingsevaluatie zou vaker moeten worden besproken met de investees, zodat ze kunnen worden begeleid bij het bijhouden en rapporteren van de vereiste ontwikkelingsindicatoren.

BIO's antwoord

In ons antwoord op de evaluatie drukten wij onze waardering uit voor het diepgaande werk dat werd uitgevoerd, mede mogelijk gemaakt door de gedegen kennis van het land, de cultuur en zijn talen van de evaluatoren, die in India gevestigd zijn.

Wij gaan grotendeels akkoord met de conclusies en aanbevelingen. Sommige aanbevelingen worden op dit moment al geïmplementeerd, zoals een breder werkterrein van ons MSME TA-fonds, investeringen in opkomende FinTechs en een sterkere focus op digitale technologieën. Andere, zoals het mogelijk maken van een hogere investeringspositie in India, het verhogen van onze investeringsbedragen, en een meer gespecialiseerde expertise van India, zullen worden besproken wanneer we eind 2018 onze algemene investeringsstrategie herzien. .

Vooruitgang voor duizenden armen in plattelandsgebieden in Cambodja

De grootste microfinancieringsinstelling blijft groeien

Diensten verlenen aan de lagere-inkomensgroepen, ondernemerschap bevorderen en arme klanten de mogelijkheid geven hun economische activiteit uit te bouwen. Dat warenn de doelstellingen van de investering van twee miljoen euro in het kapitaal van Prasac in 2006.

BIO's kapitaalinvestering was bedoeld om een significante bijdrage te leveren aan de financiële sector in zijn geheel en kwam op het moment dat Prasac de overgang maakte van een ngo naar een gereguleerde instelling en een dringende behoefte had aan groeikapitaal. Sindsdien heeft Prasac een lange weg afgelegd. Vandaag is het de grootste microfinancieringsinstelling van Cambodja. Toen BIO begin 2017 de investering beëindigde, had Prasac ongeveer 350 duizend kredietklanten in plattelandsgebieden. De voorbije tien jaar groeide Prasacs totale vermogen van 37 miljoen dollar naar 1,3 miljard dollar. Met haar 6.400 werknemers in haar 181 vestigingen in 25 provincies, draagt Prasac in belangrijke mate bij aan de financiële inclusie van micro-ondernemers in Cambodja.

Op het moment van de exit had BIO 22,5 procent van de aandelen in handen.

Waarom werd de investering beëindigd?

In het begin van 2017 was Prasac de belangrijkste microfinancieringsinstelling van het land geworden, en trof ze voorbereidingen voor het verkrijgen van een commerciële banklicentie van de Nationale Bank van Cambodja, waarvoor de Nationale Bank een commerciële bank vroeg om strategisch aandeelhouder te worden. Aangezien een banklicentie Prasac in staat zal stellen deposito's te ontvangen, haar rentevoeten te verlagen en haar diensten aan de arme plattelandsbevolking te verbeteren, heeft BIO dit project sterk ondersteund.

In maart 2017 verwierven LOLC International (een in Sri Lanka gevestigde financiële groep en bestaande aandeelhouder van Prasac) en de in Hong Kong gevestigde Bank of East Asia een meerderheidsbelang in Prasac door de aandelen van BIO, Dragon Capital en FMO over te kopen. Zij werden de strategische commerciële partners die Prasac zullen ondersteunen bij haar verdere groei en het bereiken van de gemeenschappelijke doelstellingen. De verkoop bezorgde BIO een meerwaarde van 67 miljoen euro.

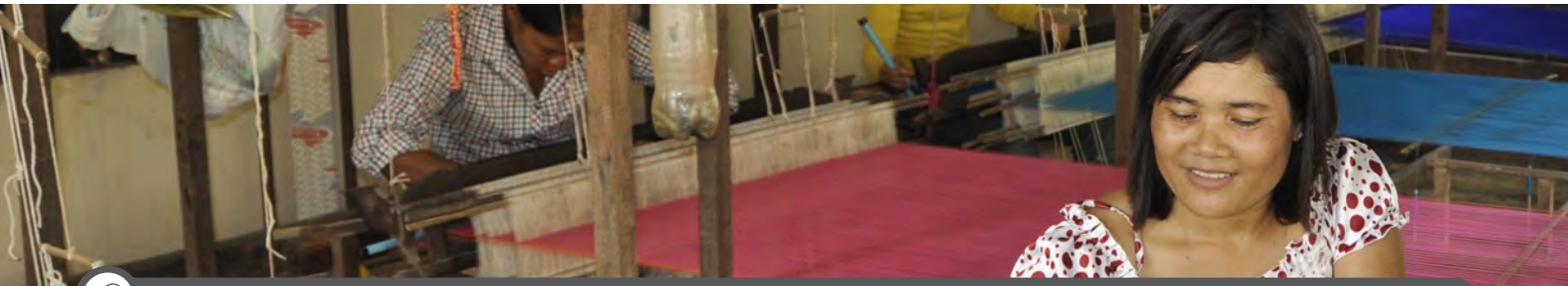

Feiten & cijfers

Sector	Financiële sector	Subsector	Microfinanciering (MFI)
Regio	Cambodja, Azië		
Instrument	Equity	Amount	€ 1,9 M

Ontwikkelingsimpact

De belangrijkste impact van BIO's investering was de bijdrage aan het kapitaal van het bedrijf zodat het bijkomende financiering kon aantrekken en zijn kredietportefeuille op een substantiële, duurzame manier kon uitbreiden naar micro-ondernemingen. BIO was een geduldige lange-termijn-investeerder die de stabiele ontwikkeling van de instelling ondersteunde.

BIO maakte gebruik van haar rol als aandeelhouder om de professionalisering van rapporteringsstandaarden aan te moedigen, het oprichten van een afdeling risicobeheer te stimuleren, Client Protection Principles te implementeren, het bestuur te optimaliseren en de toegang tot financiering te vergemakkelijken.
BIO richtte zich ook op capaciteitsopbouw door middel van toelagen; zo financierde ze in 2010 studies over operationele strategie.

Beëindigde investeringen in 2017

In 2017 beëindigde BIO drieëntwintig investeringen, waarvoor ze initieel een totaal van 87 miljoen euro had uitgetrokken.

Het gaat om vijf fondsen en achttien leningen. Van deze leningen liepen er dertien af in 2017; deze werden volledig terugbetaald volgens het afbetalingsschema.

Drie leningen werden terugbetaald voor de finale vervaldatum (vooruitbetaling) omdat BIO's wederpartijen lokaal een aantrekkelijkere financieringsbron konden vinden. Plaatselijke instellingen nemen in zo'n geval de fakkel over, wat de rol van BIO als katalysator duidelijk maakt. Twee leningen die verband hielden met mislukte investeringsprojecten werden afgeschreven. Wat de fondsen betreft moest BIO uit vier investeringen stappen vóór de finale vervaldatum om in overeenstemming te zijn de nieuwe regels van het bedrijf omtrent offshore jurisdicties.

In 2017 vonden de meeste exits plaats in Azië met 43 procent van het totale aantal, en in de financiële sector – bankinstellingen, niet-bancaire instellingen en microfinancieringsinstellingen – eveneens met 43 procent van alle afgeronde investeringen. Voor elk van de beëindigde investeringen was BIO's interventie positief en zonder twijfel additioneel.

De belangrijkste aspecten van ontwikkelingsimpact waren lokale economische groei en belastinginkomsten, rechtstreekse en onrechtstreekse jobcreatie en, meer specifiek, financiële inclusie en toegang tot basisvoorzieningen, bijvoorbeeld voedselzekerheid en infrastructuur.

Bovenop BIO's zuiver financiële investeringen werd ook technische assistentie van in totaal bijna 700.000 euro toegekend aan acht van de beëindigde investeringsprojecten. Er waren onder andere subsidies voor Prasac, voor het ontwikkelen van vaardigheden bij het personeel, het ontwikkelen van milieu- en sociale beheersystemen, het uitwerken van strategie en het ondersteunen van de interne reorganisatie bij het omvormen van een microfinancieringsinstelling tot een bank. .

Naam	Bedrag (€M)	Categorie	Sector	Regio	Instrument	Exit type	TA (€K)
Camed	0,4	Onderneming	Gezondheidszorg	Afrika	Lening	Normaal	-
DSM Corridor Group	0,8	Onderneming	Productie & diensten	Afrika	Lening	Normaal	45,0
European Financing Partners	3,8	Fonds	Diverse	Afrika	Lening	Normaal	-
Helios Towers	11,9	Infra	Telecom	Afrika	Lening	Vooruitbetaling	-
Pulse Financial Services	1,5	MFI	Microfinanciering	Afrika	Lening	Normaal	-
SUU JSC	1,5	Onderneming	Agribusiness	Azië	Lening	Vooruitbetaling	103,3
NVTS	3,9	Onderneming	Agribusiness	Azië	Lening	Write-off	27,5
Khan Bank	15,6	Bank	Bank	Azië	Lening	Normaal	-
VIF II	4,7	Fonds	Kmo	Azië	Participatie	OFC exit	154,4
MBCDF	3	Fonds	Infrastructuur	Azië	Participatie	OFC exit	-
TBEC	1,4	Infra	Energie	Azië	Lening	Write-off	-
Prasac	1,9	MFI	Microfinanciering	Azië	Participatie	Normaal	110,4
LOLC Microcredit	5,9	MFI	Microfinanciering	Azië	Lening	Normaal	-
Xac Leasing	1,9	NBFI	Leasing	Azië	Lening	Normaal	31,1
Citizens Development bank	4,4	NBFI	Leasing	Azië	Lening	Normaal	-
CASEIF II	3,3	Fonds	Kmo	LAC	Participatie	OFC exit	132
CAREC	0,3	Fonds	Infrastructuur	LAC	Participatie	OFC exit	-
Semsa Mezapa	2,3	Infra	Energie	LAC	Lening	Vooruitbetaling	-
FDL	2,9	MFI	Microfinanciering	LAC	Lening	Normaal	-
CIFI	7,5	NBFI	Infrastructuur	LAC	Lening	Normaal	-
Financiera Summa FOI	1,6	NBFI	Factoring	LAC	Lening	Normaal	92,2
Arrend	3,8	NBFI	Leasing	LAC	Lening	Normaal	-
Rural Impulse Fonds	2,4	Fonds	Microfinanciering	Multi	Lening & Participatie	Normaal	-

Financieel verslag

BALANS

ACTIVA

		2017		2016
VASTE ACTIVA		**456.788.191**		**439.346.590**
Opleidingskost				8.732
Immateriële activa		13.241		108.448
Materiële activa				168.579
Meubels en voertuigen	183.336		113.978	
Leasing en soortgelijke rechten	-		-	
Andere vaste activa	-		54.601	
Fianciële activa		456.419.522		439.060.831
Deelnemingen in verbonden ondernemingen	-		-	
Deelnemingen in andere ondernemingen	134.784.081		138.610.714	
Vorderingen en borgtochten in contanten	321.635.441		300.450.117	
VLOTTENDE ACTIVA		**430.435.938**		**333.540.002**
Vorderingen op ten hoogste één jaar		7.006.040		3.391.751
Investeringen		408.444.483		320.494.160
Kasmiddelen		8.804.992		3.180.872
Overlopende rekeningen (activa)		6.180.424		6.473.219
TOTALE ACTIVA		**887.224.129**		**772.886.592**

PASSIVA

		2017		2016
KAPITAAL EN RESERVES		**873.748.235**		**754.396.178**
Kapitaal		4.957.873		4.957.873
Reserves		774.512.192		725.512.192
Deelnemingen in verbonden ondernemingen	495.787		495.787	
Vorderingen en borgtochten in contanten	774.016.405		725.016.405	
Over te dragen winst		94.278.170		23.926.114
Voorzieningen en uitgestelde belastingen		**39.633**		**3.233.854**
Voorzieningen voor risico's en kosten		39.633		3.233.854
Schuldeisers		**15.256.559**		**15.256.559**
Schulden op meer dan één jaar		-		-
Schulden op ten hoogste één jaar		8.091.199		8.091.199
Handelsschulden	635.825		598.665	-
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	-		2.174.273	
Belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	1.248.673		706.784	
Overige schulden	4.923.113		4.611.478	
Overlopende rekeningen (passiva)		6.610.651		7.165.360
TOTALE PASSIVA		**887.224.129**		**772.886.592**

RESULTATENREKENING

		2017	2016
INKOMSTEN		**120.279.595**	**50.105.875**
Opbrengsten uit financiële vaste activa		28.903.172	28.483.003
Opbrengsten uit vlottende activa		11.739.653	12.947.830
Overige financiële opbrengsten		1.640.574	279.841
Overige bedrijfsopbrengsten		2.033.973	2.376.498
Bijzondere baten		76.039.488	6.318.704
Terugname van waardeverminderingenen op financiële vaste activa	1.679.264		
Winsten bij verkoop van financiële vaste activa	74.360.225		
KOSTEN		**45.004.425**	**43.390.706**
Diensten en diverse goederen		3.501.772	2.837.420
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		5.610.730	4.918.895
Afschrijving		97.803	97.218
Waardevermindering		1.606.911	1.738.438
Voorziening		-	-
Waardevermindering op realisatie van (im)materiële activa (éénmalig)		62.925	-
Overige bedrijfskosten		387.935	325.230
Fianciële kosten		19.028.619	24.086.799
Uitzonderlijke kosten		12.750.925	9.007.505
Belastingen		2.034.074	679.201
NETTORESULTAAT		**75.275.169**	**6.715.169**

2017 was voor BIO op tal van vlakken een geslaagd jaar. In de loop van 2017 ondertekende BIO 21 nieuwe investeringscontracten voor een totaalbedrag van 118,3 miljoen euro. Hoewel het aantal ondertekende contracten is toegenomen, is het investeringsbedrag licht gedaald (15,5 procent) in vergelijking met het jaar 2016. Het eigenlijke uitbetaalde bedrag is niettemin gestegen in 2017, namelijk met 5 procent.

Naast de gebruikelijke rentebaten en dividenden, realiseerde BIO tevens meerwaarden tot een bedrag van 74.273 miljoen euro. Toch zag BIO zich genoodzaakt om haar specifieke voorzieningen voor problematische projecten op te trekken (uitzonderlijke kosten) en verliezen te boeken (waardevermindering) op andere projecten. De kostenimpact van die specifieke voorzieningen (5,07 miljoen euro) wordt gecompenseerd door de positieve bijdrage van de meerwaarden.

In 2017 realiseerde BIO een nettowinst na belasting van 75.275 miljoen euro, waarvan 4.923 miljoen euro aan onze aandeelhouder zal worden uitbetaald als dividend. De resterende 70.352 miljoen euro wordt toegevoegd aan de over te dragen winst.

In 2017 investeerde BIO's aandeelhouder 49 miljoen euro extra in nieuwe ontwikkelingscertificaten, waardoor de reserves van BIO stegen tot 774,5 miljoen euro.

Hoe wordt BIO bestuurd?

BIO is een privé-onderneming. Haar kapitaal wordt aangeleverd door de Belgische Staat (Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking)

Het startkapitaal in 2001 bedroeg 5 miljoen euro. Sindsdien stelde het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking regelmatig extra middelen (ontwikkelingscertificaten) ter beschikking. Op 30 mei 2018 vond BIO's jaarlijkse aandeelhoudersvergadering plaats waarop de aandeelhouders de raad en de auditeur decharge verleenden.

Raad van Bestuur, Investerings-, Audit- en Human Resources Comités

De Raad van Bestuur (RvB) beslist over strategie en beleid, en oefent een strenge interne controle uit op grond van regelmatige rapportering. De Raad waakt over de uitvoering van het mandaat van BIO en neemt de eindbeslissing over alle investeringsprojecten. Twee Regeringscommissarissen, één aangeduid door de Minister van Begroting en één door de Minister van Ontwikkelingssamenwerking, wonen de Raad van Bestuur bij om ervoor te zorgen dat de door de Staat voorziene middelen goed worden beheerd. Ze worden uitgenodigd als waarnemers bij alle vergaderingen van de Raad van de Bestuur en zijn comités. De bezoldiging van de leden hangt af van hun functie (voorzitter, vicevoorzitter of lid) en van het aantal bijgewoonde vergaderingen.

Het Investeringscomité (IC) adviseert de Raad van Bestuur inzake investeringsbeslissingen en -analyses en houdt toezicht op de portefeuille.

Het Auditcomité (AC) ondersteunt de Raad bij zijn toezichthoudende verantwoordelijkheden op vlak van interne controle in de brede zin van het woord, inclusief de interne controle op de financiële rapportering.

THet Human Resources Comité (HRC) ondersteunt de Raad van Bestuur bij het personeelsbeleid.

Kredietcomité

Het Kredietcomité (KC) formuleert aanbevelingen aan de CEO met betrekking tot beslissingen over kleinere investeringen, waivers en tussenkomsten door het MSME Support Fund die door de Raad worden gedelegeerd aan de CEO.

Externe Controle

De middelen die de Belgische Staat aan BIO toevertrouwt, worden streng gecontroleerd.

BIO staat onder controle van twee regeringscommissarissen.

Het Rekenhof voert elk jaar een financiële audit uit.

De boekhouding van BIO wordt jaarlijks door een externe bedrijfsrevisor nagekeken.

BIO wordt regelmatig geëvalueerd door de Bijzondere Evaluator van de regering: de eerste evaluatie vond plaats in 2007, de tweede in 2012/2013.

Elk jaar geeft BIO een externe evaluator de opdracht om minstens vijf investeringen nader te onderzoeken – dit jaar met een focus op investeringen in kmo-financiering in India.

Minister Alexander De Croo, Nathalie Francken (Enabel), Bruno van der Pluijm (DGD), Luuk Zonneveld (BIO), Christophe Soil (BIO) & Carl Michiels (Enabel)

Raad van Bestuur, Investerings-, Audit- en Human Resources Comités

	RvB	Bezoldiging in 2017	IC	AC	HRC
Mr. Christophe Soil	V	€ 9.958	W	W	W
Mr. Jan Kerremans	VV	€ 7.500		L	L
Ms. Els Schelfhout	VV	€ 11.979	L V sinds 07/2017		
Ms. Laurence Christians	L	€ 5.500		L	
Ms. Françoise Demeuse	L	€ 6.000			V
Mr. Koen Devoldere *	W	€ 13.239			
Mr. Jean-Claude Fontinoy	L	€ 9.500	L		
Mr. Xavier Godefroid	L	€ 5.500			L
Mr. Carl Michiels	L	€ 9.500	L		
Mr. Peter Moors **	W	€ 13.486			
Ms. Gaëlle Smet from 11/2017	L	€ 500	L		
Ms. Florence Thys until 06/2017	L	€ 4.500	V tot 06/2017		
Ms. Annuschka Vandewalle	L	€ 5.500			L
Ms. Hilde Vautmans	L	Vrijwillig onbezoldigd	L		
Mr. Pieter Verhelst	L	€ 6.000		V	
Mr. Bruno Van der Pluijm ***	W	€ 10.000	L		
Mr. Yves Windelincx		€ 5.500	EE		

* Regeringscommissaris - ministerie van Financiën
** Regeringscommissaris - ministerie van Ontwikkelingssamenwerking
*** Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp

Uitvoerend en Kredietcomité

		Uitv. Com.	KC
Mr Luuk Zonneveld	CEO	L	V
Ms Yumi Charbonneau	CLO	L	L
Mr Sebastiaan de Vries	COO	L	
Ms Carole Maman	CIO	L	L
Mr Denis Pomikala	CMO	L	L

Legend

V	Voorzitter	**EE**	Extern Expert
VV	Vice Voorzitter	**L**	Lid
W	Waarnemer		

Wat kan BIO voor u doen?

ALGEMEEN

Instrumenten: leningen & equity
Financiering: in €, $ of lokale munt

Sectoren:

- Alle sectoren, behalve die op de uitsluitings-lijsten van IFC and EDFI
  - www.ifc.org/exclusionlist
  - www.bio-invest.be/about-us/promoting-business-standards

Voorkeur voor:

- Landbouw & agribusiness
- Fianciële sector, gericht op mkomo's
- Hernieuwbare energie
- Basisvoorzieningen voor de bevolking

IN AANMERKING KOMENDE LANDEN

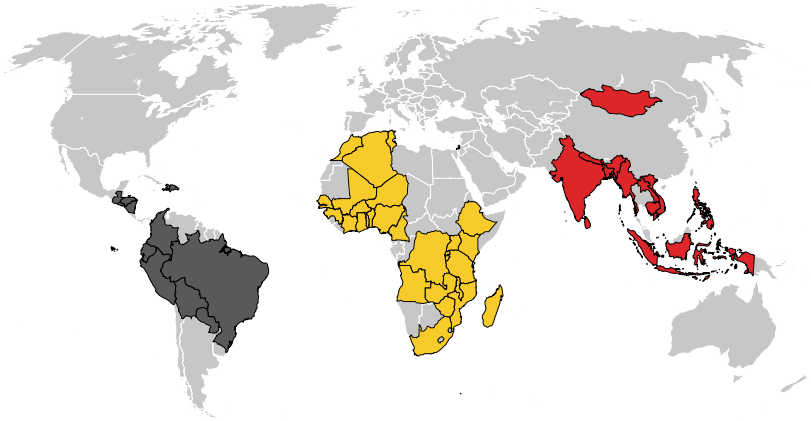

Latijns Amerika: Bolivië, Brazilië, Colombia, Dominicaanse Republiek, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Haïti, Honduras, Nicaragua, Paraguay, Peru

Afrika & andere: Algerije, Angola, Benin, Burkina Faso, Burundi, Kameroen, Democratische Republiek Congo, Ethiopië, Ghana, Guinea, Ivoorkust, Kenya, Madagascar, Malawi, Mali, Marokko, Mozambique, Niger, Nigeria, Palestina, Rwanda, Senegal, Zuid-Afrika, Tanzania, Togo, Tunesië, Oeganda, Zambia, Zimbabwe

Azië: Bangladesh, Cambodja, India, Indonesië, Laos, Mongolië, Myanmar, Nepal, Filippijnen, Sri Lanka, Vietnam

FONDSEN

Bedrag:
€ 1-10 M

Focus:
Private equity-fondsen voor kmo's, infrastructuur en microfinanciering

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, kan u een email sturen naar fiif@bio-invest.be

FINANCIAL INSTITUTIONS

Bedrag:
Minimum € 1-15 M

Focus:
Financiële instellingen gericht op het segment van micro- en kleine ondernemingen

Leningen:
Looptijd: 3-10 jaar
(max aflossingsvrije periode: 3 jaar)

Equity:
BIO kan alleen minderheidsparticipaties nemen

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, kan u een email sturen naar fiif@bio-invest.be

ONDERNEMINGEN

Bedrag:
Minimum € 1 M

Focus:
Bestaande ondernemingen in agribusiness, industrie, diensten aan de bevolking (i.e. Gezondheid & Onderwijs), energie-efficiëntie

Leningen:
Looptijd: 3-10 jaar

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, kan u een email sturen naar enterprises@bio-invest.be

INFRASTRUCTUUR

Bedrag:
€ 3-15 M

Leningen:
Looptijd: tot 15 jaar

Focus:
BIO kan ondersteuning bieden aan infrastructuurprojecten die basisdiensten bieden aan de bevolking en het zakelijke ecosysteem, met inbegrip van – maar niet beperkt tot – hernieuwbare energie, telecommunicatie en transport & logistiek.

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, kan u een email sturen naar infrastructure@bio-invest.be

MSME SUPPORT FUND

Wie kan een aanvraag indienen?
Bestaande en potentiële klanten van BIO; Voorgestelde projecten moeten in lijn zijn met BIO's investeringsstrategie en de geografische ontvankelijkheidscriteria

Bijdrage klant
Van de klanten wordt verwacht dat ze financieel bijdragen; het percentage is gebaseerd op hun financieel vermogen en wordt geval per geval bekeken. Voor haalbaarheidsstudies moeten klanten minimum 50% van de subsidiabele kosten dekken.

Voor meer informatie of om een aanvraag in te dienen, kan u een email sturen naar MSMESupport@bio-invest.be

Subsidiabele kosten & maximum ondersteuning
Subsidiabele kosten: kosten en uitgaven voor experts; specifieke projectgerelateerde kosten zoals kosten voor workshops, enz.
Niet-subsidiale: operationele en kapitaalkosten
Projecten die lopende zijn en reeds gemaakte kosten
Haarlbaarheidsstudie: max € 100.000 per klant
Andere ondersteuning: max € 350.000 per klant

BIO

Belgian Investment Company
for Developing Countries

Karmelietenstraat 24A
1000 Brussel - België
T: +32 2 778 99 99
F: +32 2 778 99 90

WWW.BIO-INVEST.BE